

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan popoldne.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.

Upravišтво: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Napredna misel.

Upoznati narod s pridobitvami znanosti in umetnosti ter ga usposobiti, da te pridobitve tudi uporablja, je na kratko namen in cilj napredne misli. Čisto v službi naroda in človeštva je torej napredna misel in napredek naroda ko tudi človeštva je direktno odvisen od številnosti in delavnosti pristašev napredne misli.

Od nekdanje misli je bilo število pristašev napredne misli v Sloveniji veliko in če bi odločevalo samo število onih, ki pravi, da so naprednjaki, potem bi bili v resnici lahko brez skrbi za bodočnost našega naroda. Toda ne odločuje samo število, temveč končni uspeh da delo. Pri nas pa je še vse polno takih naprednjakov, ki z napredno mislijo samo paradiro, zelo malo pa takih, ki bi v resnici delali v zmislu zahtev napredne misli. Odtod vsi naši neuspehi, odtod to žalostno dejstvo, da je naš nacionalni napredek zaostal.

Pred desetletji je bilo v Sloveniji vse drugače. Tedaj so bili vodilni ljudje slovenskega naroda sami pravi naprednjaki in zato smo napredovali na vsej črti. Izvršeno je bilo velikansko kulturno delo, da je bil zlomljen analfabetizem našega naroda in izvršeno je bilo še večje kulturno delo, da se je narod naučil čitati knjige in da jih je tudi čital. Skoraj 100.000 udov Mohorjeve družbe je bila številka, ki smo jo smeli s ponosom pokazati svetu.

Velikansko delo pa je bilo izvršeno tudi na gospodarskem polju. Komaj od podložništva osvobojen kmet se je potom hranilnic in zadrug gospodarsko osamosvojil. In kmetijsko gospodarstvo je na vsej črti napredovalo, da se je pričela kmetijska obrestovati. To je bila zasluga Kmetijske družbe, ki so jo vodili ljudje, ki niso govorili, da so naprednjaki, temveč, ki so z delom dokazali, da so naprednjaki.

In na nacionalnem polju. Začetkom 19. stoletja nacionalna misel ogromni večini naroda še nepoznana, je bila v drugi polovici stoletja že povsodi trdnokorenjena. Zopet je bila to zasluga pravih naprednjakov, takih, ki se niso trkali na prsa, da so »naprednjaki!«, temveč ki so delali, ker so bili naprednjaki.

Sama jedina je bila povsodi, ko so pričeli delati naši naprednjaki v šestdesetih letih. Pa so krepko zastavili svoje sile in jedina je izginila in podedovali smo za njimi dobro pogojene njive. Najtežje delo so opravili naši predniki, nam je treba samo požeti — pa še tega ne zmoremo.

In kar je najbolj žalostno. Ko so bile razmere najtežavnejše, je naš narod napredoval, danes pa, ko dosežena svoboda naravnost kliče k napredku, pa zastoja, da so se podedovane dobro pogojene njive napolnile z ljuliko. To samo zato, ker ni pravih naprednjakov, ker je postala napredna misel pri nas že fraza.

Mi pravimo, da smo naprednjaki, pa pri tem ubijamo kritiko in ne dopuščamo svobodne besede. Zapomnimo si dobro: naš narodni napredek datira iz tistih časov, ko je zaklical stari Levstik: živijo kritika in prenehal je tedaj, ko se je udarilo z loparjem po vsakem, kdor si je drznil povedati svoje mnenje. Bistvo napredne misli je zahteva, da se spoštuje vsako mnenje, pri nas pa so se voditelji naprednih strank tej zahtevi izneverili.

Kjer ni kritičnosti, tam ni spoznanja, tam ni napredka, tam zavladava reakcija. Na tem stanju smo danes in zato je mogoče, da so ponosni »naprednjaki!« na svoje aprioristično stališče, da pravijo: Dvajset let pripadam že tej napredni stranki in pripadam ji bom še naprej, pa bodi kakorkoli! Tudi takih »naprednjakov« ne manjka, ki zamerijo tudi dobrohotno kritiko, ki dopuščajo samo hvalo.

Napredna misel je danes brez vsebine in to je krivda voditeljev naprednih strank. Napredni misli pa je zopet treba dati vsebino in potem se bo njeno vstajenje pričelo samoposebi in priborila si bo v slovenskem narodu ono častno mesto, ki ga je že imela. Velja si namreč zapomniti tudi to, da ni SLS utrla med narodom toliko njeno versko

Včerašnja posvetovanja v Beogradu.

Sestanek Pašić-Jovanović-Stanojević.

Beograd, 24. julija. Sinoči se je v predsedništvu vlade vršila izredna konferenca med gg. Pašićem, Stanojevićem in Jovanovićem, ki je izzvala v vseh političnih krogih veliko senzacijo. Konferenca je bila končana po 9. uri zv. To je bil prvi osebni sestanek gg. Pašića z Jovanovićem, odkar je nastalo nesoglasje v stranki. Trojica radikalnih voditeljev je skušala najti način, kako bi se ohranilo edinstvo stranke. Za edinstvo radikalne stranke so vsi, zlasti pa Stanojević, ki je posredovalec med Pašićem in Jovanovićem, vendar pa bolj na Pašićevi strani. Sklenili so, da se bo ena kakor druga stranka pokorila večini najvišjega strankinega foruma, G. Jovanović je takoj odšel domov, medtem ko sta se Pašić in Stanojević še nekoliko časa razgovarjala. Radi te konference G. Jovanović ni šel večeraj v dvor, ampak bo šel šele danes.

Beograd, 24. julija. Včera popoldne je Jovanović konferiral v predsedništvu narodne skupščine z dr. Ninčičem, Mišo Trifunovićem in Stanojevićem. Na tej konferenci se je Jovanović odločil, da poseti gg. Pašića in da vpliva nanj, da pristane na koalicijsko ter naj ne privede stranke do razkola. Ob 6. zvečer je odšel Ninčič h kralju v avdienco, in mu podal referat o notranji, zlasti pa o zunanji politični situaciji in o rezultatih londonske konference. Istočasno je dr. Ninčič obvestil kralja, da je Radića zadel mrtvoud.

Beograd, 24. julija. Predsednik parlamenta G. Jovanović je imel večeraj popoldne v predsedništvu narodne skupščine daljšo konferenco, na to pa v ministrstvu gradjevin z Mišo Trifunovićem. Na tej konferenci so bile končane zadnje priprave za sejo glavnega odbora radikalne stranke.

Jovanović čaka.

Beograd, 24. julija. Kakor smo že poročali, je ostal G. Jovanović dosleden svoji izjavi, da ne bo podvzel ničesar od seje glavnega odbora radikalne stranke. Včerašnja situacija se je končala z važnimi konferencami in s poslednjimi pripravami. Vsi pa nestrpnost čakajo sklepa današnje seje, od katerega zavisi celokupna situacija.

Pašić zmaga.

Beograd, 24. julija. Sinoči so trdili politični krogi, da se situacija vedno boljša v korist G. Pašića in da si je G. Pašić zagotovil absolutno večino članov glavnega odbora. Sinoči so prijateljski krogi G. Pašića trdili, da bo danes seji gotovo zmagala njegova teza, da se morajo vršiti volitve.

Radića zadel mrtvoud?

Beograd, 24. julija. Zunanji minister dr. Ninčič je sinoči izjavil na hodniku zunajega ministrstva novinarjem, med katerimi je bil tudi Vaš dopisnik, da je dobil iz Moskve obvestilo, da je Radića zadel mrtvoud na levi strani. G. Ninčič pričakuje o tem še nadaljnjih vesti iz Moskve.

OBRAMBA FINANČNEGA MINISTRA PROTI NOVINSKIM NAPADOM.

Beograd, 24. julija. V posebni prilogi »Samouprave« odgovarja finančni minister obširno na vse strani na vse dosedanje napade, ki so izšli proti njemu v zemljoradniških »Novostih« in v »Smotri«. Minister financ odgovarja na vsako afero posebej in ugotavlja, da ni za nobenega dokumenta, marveč da so vse to preračunane klevete. Na koncu pravi finančni minister, da bo v prihodnje, ako se bodo te klevete še nadaljevale, nastopil proti njim s tožbo. On da se zaveda, da je to vprašanje nekaj več nego njegova oseba in zato bo borbo tudi sprejel.

stališče, ko pa njeno delo za napredek kmeta. V tem oziru ne pomaga nobeno prikrivanje, v tem oziru je treba izvajati pozitivne konsekvence.

Mi moramo gledati, da vzporedimo naš narod z drugimi narodi, da smo ravno tako demokratični, delavni, kul-

Beograd, 24. julija. Ministrski predsednik G. Pašić se je pojavil večeraj popoldne v radikalnem klubu. Ob tej priliki se je vršila v klubu neke vrste konferenca, na kateri je govoril G. Pašić. G. Pašić je izjavil, da je na vsak način za edinstvo stranke in da se bo pokoril sklepu večine glavnega odbora stranke. Toda prav tako pa ne bo odstopil od svoje politike državnega in narodnega edinstva, kakor si ga je on zamislil, in da nikakor ni za koalicijsko vladno, marveč samo za volilno. G. Mihajlu Rankoviću je dejal: »Ti delaš očitno proti radikalni stranki!« Ta pa mu ni odgovoril ničesar; obvestil je samo G. Jovanovića. Nato je še G. Pašić konferiral v klubu z vsakim poslancem posamič in povpraševal po situaciji. G. Pašić je zadovoljen, ker ve, da s časom le pridobiva na uspehih. Pri radikalih ni več tistega navdušenja za koalicijsko s klerikalci, kakor je bilo prve dni. Gotovo pa je, da bo imel G. Pašić na seji glavnega odbora večino.

Beograd, 24. julija. Sinoči so začeli prihajati v Beograd poslanci radikalne stranke, da se udeležijo seje glavnega odbora. Dospeli so že predstavniki Bosne in nekaterih prečanskih krajev. To so v glavnem predsedniki okrožnih organizacij. Večina poslancev, tudi onih iz Srbije je dosedaj za G. Pašića. V prečanskih krajih in v Južni Srbiji pa je večina radikalov za G. Jovanovića.

Posvetovanje opozicije.

Beograd, 24. julija. Na sinočni konferenci opozicijskega bloka je bilo sklenjeno, da se po potrebi takoj pokliče opozicijski poslanci v Beograd, ali v slučaju izrednega seiza skupščine ali pa, da prisostvujejo nadaljnjemu razvoju krize.

Konferenca zemljoradnikov.

Beograd, 24. julija. Včera popoldne je konferiral zemljoradniški klub o situaciji. Po referatu G. Lazića je nastala v klubu diskusija, kako stališče naj zavzame klub do nove koalicijske vlade, ko zemljoradniki še ne vedo programa te vlade. Sklenili so, da bodo o tem definitivno sklepali šele po sestavi te vlade in ko bo objavljen njen program.

SESTANEK DR. LAGINJE Z DR. RYBAREM.

Beograd, 24. jul. Včera pop. se je vršila dolga konferenca med bivšim hrvatskim banom dr. Matko Laginjo in med polnomoćnim ministrom dr. Otokarjem Rybajem. Laginja, ki je predsednik komisije za reguliranje imovinskih odnošajev med Istro, Kastvom in Krkom, je poročal o delu te komisije.

Današnje konference.

Beograd, 24. julija. Po konferenci glavnega odbora, ki se je vršila v radikalnem klubu, je G. Pašić odšel v predsedništvu vlade in z nekoliko ministri nadaljeval razgovor o politični situaciji. Na tej konferenci so ugotovili, kakor so izjavili ministri, razpoloženje radikalnih poslancev za G. Pašića. Po tem razpoloženju lahko z gotovostjo pričakujemo, da bo sklep seje glavnega odbora v vsakem slučaju v prid Pašiću.

Beograd, 24. julija. Po konferenci radikalnega kluba je G. Jovanović odšel na svatbo svojega sina Joce Jovanovića, bivšega ministra. Od svatbe se je predsednik parlamenta G. Jovanović vrnil v predsedništvu narodne skupščine, kjer je konferiral z G. Pelešom in z nekaterimi svojimi pristaši.

SPOR MED RADIĆEVCI.

Beograd, 24. julija. Opozicijski listi prinašajo vest, da vlada pri radićevcih vse večja nezadovoljnost s sedanjim politiko in ni izključeno, da pride v najkrajšem času v HRSS do razkola.

turni in podjetni ko drugi narodi.

To je program in zahteva napredne misli in samo tisti je naprednjak, ki ta program izpolnjuje. Baharijo z naprednjastvom pa je treba odpraviti, ker ovira razvoj in vodi v reakcijo.

Seja glavnega odbora radikalne stranke.

Verifikacija delegatov. — Razprava o taktiki prične popoldne ob 4.

Beograd, 24. julija. Seja glavnega odbora radikalne stranke, ki se je pričela danes popoldne, je sklenila, da se prehodno izvrši verifikacija mandatov delegatov okrožnega odbora radikalne stranke. V Beograd so prišli vsi delegati in pričakujejo, da bo seja trajala najmanj poldrugi dan, ako Jovanović ne uspe s svojo diskusijo in ne stavi na glasovanje vprašanje glede taktike radikalne stranke. Pred sejo glavnega odbora je bila konferenca med G. Pašićem, Stojanovićem in nekoliko radikalnimi delegati. Nato se je vršila kratka seja, na kateri je prišlo do spoznanja, da se takoj izbere verifikacijski odbor, ki bo verificiral mandate delegatov. V ta odbor so vstopili sledeči delegati: Jovan Aleksić, Ante Stambun, Ivan Sajić, Jovan Subotić, Danilo Kazić, dr. Dušan Trojević, Boža Maksimović in Voja Janjić.

Beograd, 24. julija. Takoj po seji glavnega odbora se je vršila seja verifikacijskega odbora. Polnomoćja so v glavnem pregledana. Ob 4. popoldne se bo vršila seja glavnega odbora. G. Pašić se je po seji glavnega odbora dolgo razgovarjal z Žarkom Miladinovićem. G. Pašić je izjavil Vašemu dopisniku, da upa, da se bo vse lepo izvršilo v interesu edinstva stranke. Prijatelji G.

Pašića pa izjavljajo, da G. Pašić ne bo odstopil od svoje politike in od vodstva stranke.

Beograd, 24. julija. Politični krogi ugotavljajo, da se lahko prijeti, da se bo seja glavnega odbora nadaljevala jutri cel dan, ako se ne bo od strani G. Jovanovića urgiralo, da se diskusija skrajša in da se takoj prične z reševanjem situacije. Na vsak način pa je popoldanska seja glavnega odbora radikalne stranke najpomembnejši dogodek celega dne in po tej seji bo mogoče zaznati, kakšen bo izhod iz današnje krize.

Verifikacija mandatov.

Beograd, 24. julija. V beograjskih političnih krogih vlada že od ranega jutra velika živahnost. Delegati okrožnih odborov radikalne stranke so začeli prihajati že okoli 8. ure v radikalni klub. Dosedaj so prišli že vsi delegati.

Beograd, 24. julija. Seja verifikacijskega odbora je bila končana ob 13. Verificirana so vsa podana pooblastila, samo nekoliko organizacij ni poslalo svojih delegatov. Takoj je bilo sestavljeno in podpisano obvestilo, ki bo popoldne ob 16. izročeno na seji glavnemu odboru.

Pogajanja z Italijo.

Konferenca v Benetkah.

Beograd, 24. julija. V zunanjem ministrstvu se vrše velike priprave za konferenco, ki se bo vršila v Benetkah takoj, ko bodo končana pogajanja med našo in italijansko delegacijo v Beogradu. Na tej konferenci bodo likvidirana tudi vsa vprašanja, ki se nanašajo na pripadnost Reke Italiji.

DRUGA PLENARNA SEJA LONDON-SKE KONFERENCE.

London, 23. julija. Za današnjo popoldansko plenarno sejo medzvezniške konference ni bilo posebnega zanimanja, ker so zadeve, ki so se reševale, po večini tehnične značaja. Do pretresa poročil, ki so jih predložile vse tri komisije, še ni prišlo, ker se je pokazala potreba, da se komisijam, zlasti tretji, ki se bavi z vprašanjem repariacijskih davkov v naravi, razširi delokrog. Poleg tega so nastala še nekatera nova tehnična vprašanja. Po novi proceduri je olajšano komisijam doprinasanje sklepov, ker se v vsakem vprašanju šesti delegacij sporazumejo na privatnih sestankih, nakar se v komisijah redigirajo detajlni predlogi, ki bodo na plenarni seji brez daljše debate sprejeti. Kakor vse kaže, bodo plenarne seje vedno redkeje in bo v celem zasedanju konference le še 4 do 5 plenarnih sej. Današnja je druga.

Beleške.

Rekordno pilpogačarstvo. Poštnim namščencem se pošiljajo te dni vabila za pristop k mladinski (demokrat.) stranki. V tem vabilu se najprej apelira na bivše pripadnike k NNS, nato se hvale delo SDS in poziva končno k vstopu v JDS. Vabilu priključena pristopnica pa pravi, da se pristopnik popolnoma strinja s programom DS, katero, kot znano, zastopa danes edinole Davidović. — Gospodje, ali ste torej pravzaprav? Ali NNS, ali SDS, ali JDS ali pa DS? Ali pa ste mar že NRS, ker se danes tako veljivo obnašate kot njeni zagovorniki?

»Slovenskemu Narodu« sporočamo zaupno, da sta se včera naš glavni urednik in glavni urednik »Slovenca« prijateljsko razgovarjala. Kakor izvemo iz popolnoma zanesljivega vira, se je govorilo tudi o politiki in sedanjih vladnih krizi. Upamo, da bo mogel »Slovenski Narod« uporabiti naše sporočilo za krepčevalen članek.

Naročajte
»Narodni Dnevnik«

Za kompromisno rešitev.

Beograd, 24. julija. Nezavisni, oziroma oni radikali, ki se še niso odločili niti za G. Pašića niti za Jovanovića, delajo na to, da bi se našla na seji glavnega odbora neka srednja rešitev, ki bi zadovoljila obe strani. Za to rešitev obstoji samo 1 kombinacija, da glavni odbor prehodno po demisiji vlade G. Pašića delegira G. Jovanovića za predsednika ministrskega sveta. Na ta način bi se kriza rešila še kasneje, ker bi se ponovno zahtevalo volitve. G. Jovanović bi se umaknil takoj, ko bi se videlo, da je koalicijska vlada nezmožna za delo v tej politični smeri, v kateri je sedaj vedno delovala radikalna stranka.

Amnestija v Bolgariji.

Beograd, 24. julija. Po vestih iz Sofije je bila tam izvršena amnestija, ki je bila pred nekoliko dnevi izglasovana v narodnem sobranju za bivše ministre Radoslavovega kabineta, ki je proglasil 1. 1915. vojno Srbiji, in amnestija zloglasnega generala Žekova, največjega srbskega krvnika. General Žekov je bil obsojen pod režimom Stambolijskega radi tega, ker so v dolini Morave klali Srbe po njegovem izrecnem ukazu. Za vlade Cankova pa je bila med Srbi in Bolgari sklenjena mirovna pogodba, ki zahteva, da morajo biti obsojeni krivci ubojev in tatvin v Srbiji.

Beograd, 24. julija. Pred dobrim mesecem je pričel Todor Aleksandrov akcijo za nabiranje vojakov v svoje čete. Vlada Cankova gre Aleksandrovu v vsakem oziru na roko.

NOV VPAD IZ BOLGARSKE.

Skoplje, 24. julija. Včera so se vršili v srezu Carevo sotočje boji komitašev vojske Pače Mihajlova z našimi četami. Borba je dolgo trajala. Ubilih je 5 komitov, 3 pa so ujeti. Pričakujejo novih vpadov iz Bolgarske.

Borzna poročila.

Beograd, 24. julija. Dunaj 0.1192—0.1193, Praga 251.50—251.70, Milan 364—365.50, Pariz 437, London 371.50, Curli 15.54—15.55, New York 84.40—84.50.

Zagreb, 24. julija. Dunaj 0.118250—0.120250, Trst 363.50—366.50, London 371—374, Pariz 430—440, Praga 250—253, Curli 15.54—15.64, New York 83.50—84.50.

Trst, 24. julija. (Predborza.) Beograd 27.30—27.50, London 101.75—101.90, New York 23.10—23.1750, Pariz 118.25—118.75, Praga 68.60—68.90, Dunaj 325—327.50, Curli 425—426.

Curli, 24. julija. Beograd 645, Trst 23.50, London 23.93, New York 544, Pariz 27.85, Praga 16.15, Dunaj 76.75.

Londonska konferenca.

Po skoraj že doseženem sporazumu prizadetih vlad je prišlo na Londonski konferenci nakrat do težkega nasprotja. Povzročili so ga ameriški finančniki. Namen Londonske konference je izvedba Dawesovega načrta. Ta pa je izvedljiv samo tedaj, če dobi Nemčija za obnovu svojega gospodarstva potrebno posojilo. Po Dawesovem načrtu bi moralo znašati to posojilo 800 milijonov zlatih mark in denar bi dala predvsem Amerika. V denarnih stvarih pa finančniki ne poznajo, kot znano, nobene šale in zato zahtevajo obsežna jamstva, da bo njihov denar varno naložen. Predvsem zahtevajo, da se da Nemčiji polna svoboda na gospodarskem polju, kar samo tako bo Nemčija v stanu, da zadosti svojim obveznostim in plača obresti posojila in določene obroke vojne odškodnine. Interes finančnikov je zato, da olajšajo Nemčiji bremena.

Prva zahteva ameriških finančnikov je zato, da se vrne Poruhir Nemčiji. Druga njihova zahteva pa je, da o morebitnih pregreških Nemčije ne odloča reparacijska komisija, ker je ta popolnoma v francoskih rokah. Je sicer gotovo, da ni nevarnosti, dokler je na vladni Herriot, da bi Francija zlorabila svoj vpliv v reparacijski komisiji in da bi podvzela sama v nasprotju z drugimi zavezniški sankcije. Toda kdo jamči, da si ne izvoli francosko ljudstvo zopet vlado, ki bi postopala prav tako kot Poincaréjeva. Zato hočejo Amerikanci, da nima reparacijska komisija nobene vpliva pri določevanju sankcij.

Ta zahteva Amerikancev pa je v nasprotju z Versajsko pogodbo, od katere Herriot ne more odstopiti, ker bi drugače bil ogrožen obstoj njegove vlade in bi v Franciji nastopila vlada, ki bi bila sploh proti sporazumu.

THEUNISOV KOMPROMISNI PREDLOG.

Z ozirom na ameriške zahteve se je vršila seja šefov delegacij in pa zastopnikov ameriških finančnikov, da se najde formula, ki bi bila sprejemljiva za Francijo in ameriške finančnike. Francosko stališče je uspešno zastopal minister Clémentel. Vseeno pa ni njegov nazor prodir. Nato je podal belgijski minister Theunis sledeč kompromisni predlog:

1. Reparacijska komisija konstatira s pritegnitvijo ameriškega zasebnika, ki ima glasovalno pravico neizpolnitve obveznosti s strani Nemčije.
2. Reparacijska komisija bo nato vprašala generalnega agenta za reparacije in zastopnika podpisnikov posojila, če se je zgodilo zanemarljivo dolžnost Nemčije namenoma ali pa je bilo povzročeno od nepremagljivih tehničnih težkoč.
3. Če bo slaba volja Nemčije potrjena in dan s tem povod za uporabo sankcij, tedaj skliče reparacijska komisija odbor izvedencev, ki mora biti sestavljen iz članov Dawesove komisije. Ta odbor odloči nato, katere sankcije se naj uporabijo, in tako Nemčijo prisili, da izvrši Dawesov načrt.

Hughes o reparacijah.

Na dineju društva »Pilgrim« je imel državni tajnik Hughes pomemben govor, v katerem je med drugim dejal sledeče:

»Vi v Angliji smete računati na naše sodelovanje pri vseh ukrepih, ki so za gospodarsko obnovo Evrope potrebni. Vi smete računati na ameriško prizadevanje za utrditev miru, pa tudi na našo pripravljenost, da sodelujemo z Vami in z drugimi narodi. Samo to je treba dobro razumeti, da ni Amerika centralizirana in da zato ni vse odvisno od vlade. Čustveno življenje našega naroda predstavlja naše časopise, ki izdaja vsak nazor našega, tako raznovrstno sestavljenega prebivalstva. Pravilnost celotne slike mora popraviti nemočnost v posameznih točkah. Ameriški finančni svet govori z avtoriteto za one kroge, ki se jih zaznamuje kot kapitaliste posojila. Ameriška dobrotornost se udeležuje v različnih delih, ki ne rabijo nobenega podneta s strani vlade. To so tisti močni glasovi Amerike, ki ne čakajo na nobeno politično akcijo, čeprav se v gotovi meri morejo pokazati v političnih akcijah. To so na široko razprostrte roke, ki so vedno pripravljene pomagati, katerih pa ne pregrabijo mišice vlade.

Kar se tiče specijelno reparacijskega vprašanja, tedaj bi imeli samo brezplodno prekanjanje, če bi naš prispevek

Mac Donald je nato pripomnil, da ima ta kompromisni predlog samo to napako, da ni obvezen niti za reparacijsko komisijo in niti za zavezniške. Theunis je nato po konferenci s Hughesom svoj predlog izpopolnil v tem smislu, da je reparacijska komisija konstatirana neizpolnitvi nemških obveznosti primorana svoje utemeljeno poročilo in pa izjave generalnega agenta ter zastopnika finančnikov izročiti odboru izvedencev, ki mora biti sestavljen iz članov Dawesove komisije in pa zastopnikov bank, ki so prevzele nemško posojilo. Reparacijska komisija je dolžna, da prenese svoja pooblastila glede vprašanja, če je Nemčija zakrivila neizpolnitev obvez ali nehoti, na ta odbor izvedencev.

STALIŠČE FRANCIJE.

Herriot je v stalnih stikih s svojimi političnimi prijatelji, zlasti z Briandom in Loucheurom, ki sta strokovnjaka za reparacijsko vprašanje. Pariški prijatelji so svetlovali Herriotu, da v sledečih točkah ne sme popustiti, če hoče, da bo francoski parlament usvojil njegovo stališče.

1. Nemški delegaciji se ne sme priznati enakopravnosti, ker bi v tem videli v Parizu kršitev Versajske pogodbe.

2. V železniškem vprašanju mora ostati Herriot nepopustljiv. To je tudi mnenje maršala Focha. V podrobnostih more sicer veliko popustiti, toda v principu ničesar.

3. Nobenih gotovih datumov se ne sme določiti glede izpraznitve Poruhirja.

V pariških krogih se splošno presoja položaj pesimistično. Časopisi sicer priznavajo, da ne leži odločitev več samo v rokah vlad, temveč da so dejansko vse vlade pod vplivom sveta mednarodne finance. Brez dvoma je, da je položaj francoske delegacije nad vse težaven. Herriot je pred alternativno: Ali pripusti izpremembo Versajske pogodbe ali pa upropasti sanacijsko delo izvedencev. Eno ko drugo more pomeniti katastrofo. Kljub temu pa se je v francoskih parlamentarnih krogih upalo, da more biti Herriot uspešen. To na ta način, da bi se mu posrečilo prinesiti iz Londona koncesije glede medzavezniških dolgov. Toda tudi v tem pogledu so se upanja po znani izjavi »Reuterja« razbila. Priznava pa se, da se je s Theunisovim kompromisnim predlogom položaj znatno zboljšal in da so vzroki za pesimistično presojanje položaja manjši.

ŽELEZNIŠKO VPRAŠANJE.

Edino vprašanje, v katerem se ni dal doseči noben sporazum, je železniški ovprašanje. Angleški in francoski vojaški strokovnjaki so po dolgotrajnih posvetovanjih izjavili, da se niso mogli zjediniti glede vprašanja, če naj ostane v Poruhirju 4000 francoskih in belgijskih železničarjev ali ne. O tem vprašanju bo zato sklepala plenarna seja konference.

za ureditev tega vprašanja postal zadeva vlade. Sedaj je brezpogojno potrebno najti metode in ukrepanja potrebne korake, ki morejo zadovoljiti ono javnost, ki hoče podpisati posojilo. Amerika ima to prepričanje, da odpira

Dnevno delo predsednika Masaryka.

Predsednik Masaryk je prekoračil že 74. leto svoje starosti. Toda njegova delovna sila se še ni prav nič zmanjšala. Predsednik Masaryk pričelja z delom ob pol osmih zjutraj. Najprej s telovadbo in po zajutruk jezdil na konju. Ta sport pa smatra Masaryk samo kot podporo za svoje delo.

Že na vse zgodaj pričelja predsednik Masaryk čitati časopise. Zlasti francoske, angleške in nemške iz rajha. Kot bivši časnikar jih čita seveda zelo hitro. V časopisih zasleduje predsednik Masaryk samo resne stvari in samo take, ki slone na dejstvih. Zanimive članke si da izrezati in jih potem shrani. Ob nadaljnjih steni predsednikove delavnice je omara z majhnimi predali. V te pridejo vsi dolžnostni izpisi in pa izrezki iz časopisov.

Med čitanjem dnevnih listov sprejema predsednik Masaryk referente. Kot prvi pride njegov osebni tajnik, da ga informira o tekočih zadevah. Zatem pridejo strokovni referenti in nato knjižničar in arhivar. Okoli desetih do enajste ure so sprejeti ministri in politiki. Vsi ti sprejemi pa se vrše običajno le v Pragi, dočim se posveča predsednik Masaryk v svoj lemi prestolici samo rešitvi že predelanega materiala.

Slovanski svet.

Bolgarska.

Porušena legenda. Nedavno se je pred sofijskim sodiščem vršila obravnava proti bivšemu načelniku policije za časa Stamboljske vlade. Viševradskega Območja je bil, da je organiziral umor bivšega ministra Tončeva. Tončev je bil najmarkantnejša oseba od petih politikov, ki so bili ubiti za časa vlade Stamboljskega. Kljub vsem prizadevanjem vlade Cankova je moralo sodišče Viševradskega oprostiti, ker je bila njegova nedolžnost dokazana. Ker so bili pred kratkim oproščeni od istega sodišča tudi ostali politični umorobitožni zemljoradniki, je s tem za vedno končana baika, kakor da so se pod vlado Stamboljskega vršili politični umori. Sličnega dokaza pa vlada Cankova ne bi mogla doprineesti!

Vsi zemljoradniški listi so bili te dni od vlade Cankova prepovedani, oziroma ustavljeni. Tako »Zemljoradniška Odbrana«, glasilo bolgarskega zemljoradniškega Saveza, »Mladeško Znamje«, glasilo Bolgarske zemljoradniške mladinske organizacije in »Trudov Glas«, zemljoradniški tednik. Svoboda je torej na Bolgarskem popolna.

Rusija.

Sovjeti in dijaki. Brezobzirno preganjajo sovjeti dijake, ki nečejo biti njihovi slepi privrženci. V petrogradskih zaporih je zaprt na stotine dijakov vsled očitka protirevolucionarnosti. Dijaki, ki se nahajajo še v preiskovalnem zaporu imajo nekatere ugodnosti. Tako smejo zvečer v zaporu peti in tudi gledati skozi okno na dvorišče. Ko so nekega večera dijaki kakor običajno peli, se zasliši obupen glas: »Tovariši, porabite nas!« Po vsej jetnišnici je nastalo nakrat velikansko razburjenje. Dijaki so začeli kričati na ves glas: »Doli nasilje! Doli krvniki! Naj šli v Petrograd, kako prestrašeno dijaki proti nasilju!« Že se je začelo žvenketanje šip. Iz mnogih oken so pometali dijaki na dvorišče vse, kar jim je prišlo pod roko. Zažigali so papir in ga metali gorečega na dvorišče. Med pazniki in dijaki je prišlo do pretepa in en paznik je bil izbit. V celnicah so odprli vodovode, da je tekla voda po vsej jetnišnici. Razbijali so vrata, okna, pohištvo in nastala je prava revolta. Iz moškega oddelka se je razburjenje skoraj razširilo na ženski oddelke, kjer je bilo zaprtih več sto dijakin. Pozno v noči je prišel prokuror in izjavil dijakom, da bodo odvedeni dijaki prevedeni v Moskvo in da je vsako razburjenje neumestno. To se je pa izkazalo pozneje kot laž, ker so bili vsi poslani v izgnanstvo, 50 od njih pa Solovki, najgroznejši kraj sovjetske Rusije, kjer ni za interniranje več povratka. Dijaki so bili odvedeni brez kopečke denarja, kar pomeni sigurno obolenje.

Uradniška statistika. Leto 1914 je bilo v Petrogradu nastavljen pri železniškem ministrstvu 998 oseb, pri finančnem 599, pri zunanem 157 in pri poljedelskem 388 oseb. Leto 1924 pa je bilo v Moskvi nastavljenih pri komisarjatu za promet 2175, pri finančnem 2933, v komisarjatu za zunanje zadeve 1017 in pri poljedelskem 960 oseb. Aparat so torej sovjeti siljano »pocenili«. Od sovjetskih nastavlencev je bilo uradnikov z višjo naobrazbo 27 odstotkov, s srednjo 43 in z nižjo 30. Od vsega uradništva je bilo 60 odstotkov moških in 40 žensk. Komunistični stranki pripada 13 odstotkov uradništva.

Dawesov načrt pot k blagostanju. Iz tega vzroka je Amerika na točni izvedbi načrta izredno interesirana. Tozadeven uspeh bi samo povečal splošen kaos.

Kosilo predsednika je zelo preprosto. Juha, meso, močnata jed, sadje, črna kava in obed je končan. Obred traja samo 20 do 30 minut. Predsednik Masaryk ne kadil in ne pije in živi zelo zmerno.

Poleg svojih uradnih poslov pa izvršuje predsednik Masaryk tudi svoje spomine. Ki jih je začel pisati leta 1922 na otoku Capri. Večerja predsednik Masaryk skupno s svojo hčerko, dr. Alice Masaryk. Ob nedeljah pa je njegov stalni gost zunanji minister dr. Beneš. Če ne gre predsednik Masaryk v gledališče ali na kako drugo prireditve, potem gre navadno ob enajstih spat. Spalnica pa ostane vso noč razsvetljena.

Dnevni red predsednika Masaryka je strogo določen. Ni pa pri tem nobene panderije. Edino glede osemurnika je predsednik Masaryk pedantičen.

V splošnem je predsednik Masaryk zelo kratkobeseden. Če ga pa kakšna stvar zanima, potem postane zelo živahen in zgovoren.

Predsednik Masaryk se zaveda, da je prvi predsednik Češkoslovaške. Zato je njegova ambicija v tem, da bo spomin nanj ostal svetli in vzpodbuden opomin za vse njegove naslednike.

Poljska.

Nepriznanje ruskega jezika. Kakor smo že poročali, ni priznaval poljski zakonski načrt o manjšinah ruskuemu jeziku pravice državljanskega jezika. Vlada je ta svoj nazor utemeljevala s tem, da na poljskem ozemlju sploh ni ruskega prebivalstva, temveč samo ukrajinskega in beloruskega. Rusi, ki žive na Poljskem da so sami emigranti in begunci. Ta nazor poljske vlade so njeni uradi tudi že popolnoma izvedli. Tako so pri zadnjem ljudskem štetju zapisovali Ruse kot Poljake ali pa kot Ukrajince. Za časa sejske razprave o manjšinskem zakonu je zastopnik ruskega prebivalstva M. S. Se-rebrenikov protestiral proti nepriznanju ruskega jezika in poudarjal da je uradni statistika o ljudskem štetju popolnoma nezanesljiva. V resnici je ruski jezik ob rusko-poljski meji tako razširen, da se morajo na shodih posluževati govorniki ruskega jezika. Soglasno »očke 7 Riskega dogovora je Poljska priznala obstoj ruskega naroda na svojem ozemlju. Že vsled tega je treba, da bo zakonski načrt o manjšinah izpolnjen z dodatkom o priznanju ruskega jezika. Poslanec Serebrenikov je nato predlagal tozadeven predlog, ki pa je bil odklonjen.

Grupni nemiri v poljskem seimu. Ob priliki tretjega čitanja zakona o manjšinah je prišlo v seimu do grupnih nemirov. Zastopniki narodnih manjšin so bili opetovano dejansko napadeni. Ko je seim kljub vsem protestom vladni načrt usvojil, so izjavili nekateri ukrajinski poslanci, da se bo treba obrniti za pomoč k boljševikom. Nato je napisal varšavski ruski list »Za svobodo« sledečo značilno izjavo: Ker smatramo mi brezdomovinski begunci boljševike za svoje najhujše sovražnike in ker smo položili Hrabalovo prisego večnega sovražstva, zato nam ne preostane ničesar drugega, kakor da uvrstimo med svoje nasprotnike še one ukrajinske poslance, ki hočejo prositi boljševiške pomoči.

Drobne vesti.

Proti preganjanju dijakstva s strani sovjetske vlade je protestiralo praško dijaštvo na dobro obiskanem protestnem zborovanju. Na zborovanju je bilo zastopano dijaštvo vseh strui.

Argentinita, ki je svoječasno izstopila iz Zveze narodov, je zopet prijavila svoj vstop v Zvezo narodov.

Brazilijska vlad javlja, da je upor posadke v San Paulo likvidiran.

V Teheranu je bil ubit ameriški poslanik. Policija ni intervenirala, pa čeprav se je izvršil atentat pred njenimi očmi. Poslanik se je hlabro branil, toda je podlegel premoči. Nad Teheranom je proglasila perzijska vlada obsešno stanje.

Angleški ministriški predsednik Mac Donald je letošnji kandidat za noblovo mirovnega nagrada.

Eden od morilcev Matteottija je po časopisnih vesteh dospel v Uruguayu.

Na Holandskem so bili dogotovljeni prvi toponi. Delo so vodili nemški inženjeri. Gre za poskus, če se more Holandska popolnoma osvoboditi glede izdelave orožja od tujine.

Papež je naklonil katoliškemu ženskemu društvu v Italiji večjo vsoto denarja v svrhu pobiranja dekolariranja žen.

Insarntni kongres v Londonu je bil zaključen. Kongres je sprejel ostre resolucije proti vojni.

Počastite pariške zmagovalce!

Da izkažemo našim bratom, ki so se s požrtvovalnostjo berili v Parizu za ugled jugoslovenskega Sokolstva, svoje simpatije in priznanje, zlasti še br. Stuklju, ki je dosegel najvišje odlikovanje, pozivljamo in navijamo članstvo vseh ljubljanskih Sokolskih društev in vse narodno občinstvo, da se udeleži telovadnega nastopa in pozdravnega večera na čast pariških tekmovalcev.

Pozdravni večer bo danes, v četrtek ob 8. uri zvečer na vrtu restavracije »Zvezda«.

V petek, 25. julija pa bo na telovadišču Sokolskega društva na Tabornu javna telovadba in sicer ob 7. uri zvečer, kjer nastopijo tekmovalci pariške mednarodne vrste. Od pol 7. ure dalje je na telovadišču koncert vojaške godbe Dravske divizije.

Vstopnice k javni telovadbi se dobijo na pozdravnem večeru, v petek pa v Tiskovni zadrugi in pred telovadbo pri blagajni na telovadišču. Na istih krajih se bodo prodajale tudi razglednice olimpijske tekmovalne vrste.

Jugoslov. Sokolski Savez.

Politične vesti.

Državljanska vojna v Braziliji. Po njujorskih poročilih se je razvila med vladnimi četami in revolucionarji za posest mesta San Paulo luta bitka. V nasprotju s uradnimi poročili se zatiruje iz Montevidea in Buenos Airesa, da so revolucionarji zelo močni in da imajo preko 20.000 mož. Obojeni so najbolj in njihova artilerija obvlada popolnoma železniško progo in vse dohode v San Paulo. 4000 mož vladne vojske imajo 1600 mož vladne konjenice je prešlo na njihovo stran. Revolucionarji izjavljajo v posebnem manifestu, da se je pripravljal revolucija že mesec dolgo. Revolucija je izbruhnila zato, ker noče nacionalna armada priznati vlade pod predsedstvom Bernadeza. Drugo poročilo sporoča, da se ni izvršilo obstreljevanje San Paula vsled protesta tamošnjih konzulov.

Amerika in Romunija. Radi novega zakona o nacionalizaciji rudnikov v Romuniji je nastal med romunsko vlado in Ameriko spor, ki še ni poravnal. Ameriški generalni konzul v Bukarešti je izročil romunski vladi demaršo vlade Združenih držav, v kateri zahteva Amerika gotove pravice za ameriške državljane in družbe, ki so vršile dosedaj eksploatacijo romunskih petrolejskih vrelcev. Romunski zunanji minister si je izgovoril dva dni, da o stvari razmišlja; kakor se zdi Romunija zahtevati ameriške vlade ne bo ugodila. V tem slučaju bo pozvala Amerika svojega poslanika iz Romunije.

Ureditev medzavezniških dolgov. Na londonski konferenci sta imela Macdonald in pa predsednik italijanske delegacije De Stefani važen sestanek, na katerem sta razpravljala o vprašanju ureditve medzavezniških dolgov. Sklenila sta, da bo razpravljala o tem važnem vprašanju ožja konferenca ministrov vseh zavezniških držav. Ureditev tega vprašanja bi stala v neposredni zvezi z ureditvijo vprašanja dajatev reparacij v naravi, ki bo končno rešeno na londonski konferenci.

Zbiranje razbojniških tolč v Albaniji. Radi neprimirne politike, ki jo vodi vlad. Fan Nollia napram Jugoslaviji, se je pričelo tamkaj zbirati vedno več razbojniških tolč, zlasti pod vodstvom znanega komitejskega vodje Bajram Cura. Tolpe nameravajo vpdati na jugoslovenski teritorij. V ta namen je pozval Bajram Cur v Albanijo tudi bolgarske čete.

Čehi proti komunistom. Komunisti v Češkoslovaški so izdali plakate, s katerimi so pozivali na manifestacijo proti vojni ob priliki desetletnice izbruha svetovne vojne. V teh plakatih proklinjajo komunisti vojno, kapitalizem, njegovo diplomacijo in militarizem. Češkoslovaška vlada je plakate zaplenila ter nameravala komunistično manifestacijo prepovedati in obenem odredila, da so vsi plakati, ki bi jih v bodoče izdali komunisti, že v naprej konfiscirani.

Egiptovski ministriški predsednik Zaglul paša se je te dni oddeljal v Anglijo. Na svojem potovanju je bil močno zadržan. Kakor znano, je povabil Zaglul pašo, ki je voditelj egiptovskih nacionalistov in velja za nasprotnika Anglije, angleški ministriški predsednik v Londonu, da se posvetuje o končni ureditvi vseh vprašanj, ki povzročajo nesoglasja med Egiptom in Anglijo. Ker se je Zaglul paša odločil, da se temu pozivu odzove, je pred kratkim izvršil nanj nek nacionalističen prenapetostni atentat.

Emil Archer:

Starec.

Polnoč je prošla, ko je vstopil starec. Mršav in premočen je bil v svojem črnem, oguljenem oblačilu kakor splašena nočna žival. Zamajal je, ko je stopil na svetlo in vzhuj po tobaku in alkoholu ga je silil na kašelj; vendar se mu je po nagubanem obrazu razlila neka blaženost.

Kavarna je bila skoro prazna. Dva človeka v dolgih jopičih, ki sta pila z dvojce bledih deklet, sta se dvignila, da oddeta; za malo mizico je dremal neki berač z na roke naslonjeno glavo. Na dnu lokala pa je slonel ob zidu pianec, ki je drhtel in zaprtih oči neumorno pel neko otožno pesem.

Starec je stopil proti sredini kavarne in se hotel vsteti za neko mizo. Tedaj pa so se nenadoma odprla steklena vrata sosednje sobe. Vstopil je neki človek in naglo pograbil starca za suknjič. Pianec pa, ki se je v trenutku iztreznil, ga sune v hrbet in napodi naprej. Vrata so se za njima zaprla, a gospodar, ki je delal z natakarnim obrazom, jih ni niti pogledal.

Iznenadeni starec ni niti zakričal. Držal so ga za roke. Pred očmi mu je bilo belo rezilo noža.

Ako črhneš, te zakoljem —, mu pravil prijten glas.

Okoli jetnika v sobi so bili štirje moški in ena ženska. Starec se je zviljal v ro-

kah, ki so ga oklepale, a obraz se mu je pačil od groze.

— Ne poznam vas, — je dejal, — kaj hočete od mene? — Ničesar vam nisem storil.

— Ne govori... Razjasnilo se ti bo. Hočemo vedeti, kdo si, kaj delaš in zakaj se neprestano potikaš okoli nas. Čuješ, to hočemo vedeti. Jaz sem Alžirec, a ta je debela Lavra, moje dekle. Ta je Bunje, ta je mali Lui, a ta-le je Lafit. Pogledaj ga! — Nikdar ga nisem videl —, je šepetal starec, gledajoč s plašnimi očmi bledj in odurni obraz Lafitov.

— On prihaja iz Frena in misli, da si ga ti tam izdal policiji.

— On je, prepirčan sem —, je dejal Lafit. — On je bil pri čiči Flam, v Sen Cepu, ko sem se jaz dogovarjal z Zilotom. Delal se je, da ne posluša, a prestezel je vsako besedo. Sele pozneje sem se tega spomnil.

— Ali čuješ? — pravi Alžirec. — Ti si sedaj tu, sedaj tam. Posedaš v kotu in prisluškuješ. Že dolgo te opazuje. Nepristano se nam zapletaš med noge, molčiš in se ne optišeš. Vse to je sumljivo. Brez dvoma si kak vohun.

— Vedno ga boš našel tudi na Roketu in na Moberovem trgu ter na velikem trgu, — je dejala debela Lavra.

— Jaz sem ga videl v Pantenu in na Tigrskem trgu, — pravi Bunje, ogromen človek s pričo glavo na orjaških ramelih.

— Treba ga je spraviti s poti.

— In njegova težka roka pade na starčevo ramo, da se je zvil in zastokal.

— Ne dotikaj se ga še, — reče Lavra, stiskajoč si pas, kakor bi si hotela pomiriti stesnik.

— Pusti ga, naj govori! —

Alžirec ji pritrld.

— Tako je. Govoriti mora. Ali si čul? Povej, kdo si in čemu zahajáš semkaj, ako nisi ogleduh? Ako si vohun, ne po tebi; če pa nisi, se ti ne bo zgodilo nič zlega. Mi smo pravilni. Hajdi, odpri kljun! Govoril!

Vsi so čakali. Starec odpre usta, da bi spregovoril, a se strese in dvakrat mučno pože slino. Od strahu je pobledel še močnejše.

— Kako je preplašen! Vas je zelen! — pravi dekle.

Starec dvigne glavo.

— Tako je, res je. Ne mučite me... Spravite ta nož... Ona ima prav... Prestrašil sem se...

Razbojnikl so se spogledali.

— Rekel sem vam, da je siromak, — pravi mali Lui, prižigajoč si cigareto.

— Fusti in daj da govori! — je odredil Alžirec. — Na, — reče starcu, — pogoltni to.

— Ponudi mu svojo polno gržo. Starec jo je zvrnil v duško, krčevito grizoč stekleno čašo. Alkohol ga je poživil in mu nagljal nekoliko rdečilo v obraz.

Da, prepirčan vas, ničesar nisem storil, — je nadaljeval. Spravite nož! Vidite boste, jaz sem ubog človek. Pred... red...

davno je to bilo... Dvajset let bo od tega...

Da, bil sem ubog človek... Imel sem 150 frankov na mesec... bil sem uradnik...

Imel sem ženo... in četrto malih otrok... Mora! bil imeti čisto otro obloko, klobuk, čevlje... To... to ni bilo življenje, marveč mučenje...

In potem boleznj... (Zastane. se strese in nadaljuje): Ko mi je ravnatelj dejal, da moram v 24 urah vrniti 1400 frankov, sicer me bo izročil policiji... tedaj smo se odločili... Da, ni bilo drugega izhoda. Odločila sva se z ženo. Pripravila sva dobro večerjo z vinom in konjakom, otroka sva položila v posteljo in potem dobro zamašila vse špranje v vratih in oknih. Jaz sem odprl plinovo svetilko... Da, spustil sem plin... (Starec zopet zastane.) Smrad... smrad... ki omamlja in duši... a moja glava, moja glava... Čez nekaj časa sem prišel k sebi... V sobi je bil mrak. Čulo se je prasketanje, ali se je meni samo tako zdelo, in, in (kaplje znoja so se mu pojavile na čelu in dovršil je šepetaje). Pobegnili sem. Odprl sem vrata in odšel sem sam, ne sem ostavil, ker nisem imel poguma, da umrem, a z njimi živeti nisem mogel. In... zapri sem vrata za seboj.

— In oni so vsi pomrli? — vpraša polglasno debela Lavra.

Starec se strahovito strese in blodeč z očmi okoli sebe, pravi:

— Ne vem... Jaz sem pobegnul. Zaprtil sem sobo, hišo, ulico, mesto... in nikoli več se nisem vrnil. Od takrat nikdar nisem pogledal časopisov... Ne vem...

Umolknil je za trenutek, nato pa nadaljeval.

— Bil sem sam. — Odšel sem daleč v neko primorsko mesto in sem stopil v službo pod tujim imenom na neko oceansko ladjo. Leto in leta sem potoval iz Evrope v Ameriko in iz Amerike v Evropo. Ničesar drugega nisem videl, kot ladjo in dva pristanišča. Ko sem se postal, sem zapustil službo in prišel v Pariz... Tu pa mi je dolgočasno. Ponoči pohajam kjerkoli, samo, da bi se raztresel... da bi videl ljudi... Zato gotavljam vas, da nikdar nisem poslušal, kaj drugi govorijo. Kaj to mene briga? Nisem vedel, da vam bom na poti... Nikar se ne jezite na mene... Vidite, vse sem vam izpovedal... Siromaken Alžirec sem... A veste (pri tem pogabi človeka za roko in mu šepne): In »oni« me neprestano preganjajo... neprestano so mi pred očmi.

— Ne dotikaj se me, — zavpile razbojnik in ga pahne od sebe.

— Oprostite, ker Vas vznemirjam, — reče krčmar in pomoli glavo skozi vrata — toda dve je ura. Moram zapreti.

Brez ugovaranja, hitro, kakor da beže, so odšli oni štirje moški in ženska iz kavarne.

Starec je odšel za njimi na ulico in korakal mimo hiš, oziraje se na levo in desno kot da je pričakoval, da bo ugledal v temni, deževni noči male sence svojih otrok, ki so ga povsod spremljale.

Dnevne vesti.

Ljubljana, 24. julija.

— Polemika »Slov. Naroda«. Lepega dne si je izmislil »Slov. Narod« obdolžitev, da je v našem uredništvu človek, ki se danes postavlja za jugoslovenstvo, ki pa v odločilnem trenutku ni hotel vstopiti v odeskski korpus. Ko smo nato »Slov. Narod« pozvali, da pove ime grešnika, je »Slov. Narod« izjavil, da bo imel povedati, kakor hitro se javi pisec članka »Brezplodno prerokanje«. Pisec se je nato javil, »Slovenski Narod« pa je umolknil in snedel svojo besedo. Tako je namreč pojmovanje »Slov. Naroda« o časnikiškem dostojanstvu. — Včeraj si je izmislil »Slov. Narod« novo laž in napisal, da smo se mi udinjali s Merikalcem. Pozivljamo zato »Slov. Narod«, da pride z dokazi na dan ali pa da svojo laž prekliče. »Slov. Narod« seveda ne bo storil ne eno in ne drugo, zakaj poštenje mu je postala nepoznana stvar.

— Imenovanje. Ministrstvo prosvete v Beogradu je imenovalo gđno. dr. Marjo Goropovšek, dosedanjega sekundarno zdravničnico Opšte državne bolnice v Beogradu asistentom interne klinike na beogradski univerzi. Gđ. dr. Goropovškova je naša rojkinja iz Trbovelj in k imenovanju iskreno čestitam!

— Dunajski mednarodni visokoškolski tečaj. Pod pokroviteljstvom avstrijskega zveznega predsednika stojič dunajski mednarodni visokoškolski tečaj, katerih namen je, razširiti pojasnilo o duševnih in materialnih pogojih življenja narodov, se letos v dobi od 2. do 20. septembra v tretjič ponovno Letošnji program prireditve, katere razveseljujejo tečajniki, je bil lanske leto dežen najpogostejših simpatij in največjega zanimanja inozemstva, vsebuje predavanja na polju filozofije, zgodovine, literature, izobraževalne umetnosti, godbe, politike, sociologije in pravne znanosti. Kaže napramlanskemu letu marsikatero pomnožitve. Razen predavanj se bodo napravila mnogostrojnega umetnostna potovanja in izleti na Donavi in Alpe. Za stanovanje in oskrbo po zmernih cenah skrbi vodstvo visokoškolskih tečajnikov. Kakor lani, so tudi letos pripravili nekateri dijaški domovi gostom mednarodnih visokoškolskih tečajev proti zmerni ceni dati stanovanje. Legitimirani udeleženci se do 50% odstopno znižanje pristojbine za vstop. Daljina poljska dale raz tukajšnji nemško-avstrijski konzulat.

— Nova zgradba za ministrstvo. Ministrstvo za šume in rube ter poljedelsko ministrstvo sta odredila potrebne kredite v znesku 67.000.000 dinarjev za zgradbo novega poslopja nasproti Vojne akademije v Beogradu. V novem poslopiju bodo nameščena imenovana ministrstva. Po proračunu do stala ta zgradba 82 milijonov dinarjev. Zgradnjo se prične v najkrajšem času, tako, da bo zgradba še to jesen pod streho.

— Zborovanje »Orlune« v Novem Sadu. V dnevi 7 in 8. septembra t. l. se vrši v Novem Sadu zborovanje delegatov vseh mestnih organizacij jugoslovenskih nacionalistov.

— Srejem v ljubljansko bolnico je še vedno omejen na slučaje, ki so zavodne oskrbe neobhodno potrebni in se ne morejo v domači oskrbi ali ambulantno zdraviti. Občinstvo se opozarja na ta položaj, da si prihrani nepotrebne stroške, ker se bolniki, ki niso neobhodno potrebni sprejema v bolnico, brezposlovno odklonijo. G. zdravnik naj tudi s tem računajo in ne dajejo pacientom nakazila za sprejem v bolnico, če ni za to neobhodna potreba. Pacienti se v slučaju odklonitve po nepotrebnem razburjajo v sprejemnem uradu in se sklicujejo na nakazila zdravnikov. Že itak težka služba dežurnega zdravnika je s tem še bolj otežkovana, ker gotovo ni prijetno odklanjati bolnike, ki iščejo zavodne oskrbe, a jih ne sme sprejeti. Dokler ne dobi uprava zadostnih kreditov, ostanejo ta določila v veljavi. — Ravateljstvo bolnice: dr. Gregorič.

— Nov jugoslovenski konzulat. V Bratislavi (Pressburg) je ustanovljen nov jugoslovenski konzulat. Za konzula je imenovan Berić a za njegovega pomočnika Mihčič. Delokrog tega konzulata se razteza na Slovaško in Karpatsko Rusijo.

— Država dobrovoljcem. Agrarni direktor ministristva agrarne reforme je izvršil parcelacije in merjenje državnega posestva »Topolovce«, ki bo razdeljeno dobrovoljcem.

— Ruska umetniška razstava. V veliki dvorani nove beograjske univerze se odpre dne 15. avgusta razstava, katero priredijo ruski umetniki-begunci. Na razstavi bodo izložene poleg spominov iz Rusije tudi slike naših krajev in narodnih motivov. Razstava bo trajala do 20. septembra.

— Konferenca producentov opija. Dne 4. avgusta t. l. bo v Ženevi mednarodna konferenca producentov opija. Našo državo bo na tej konferenci zastopal delegat ministristva trgovine in industrije ter nekateri domači producenti opija.

— Denarni zavodi v Beogradu. Po statistiki finančnega ministristva je v Beogradu 64 denarnih zavodov z vplačanim kapitalom 395 milijonov dinarjev in s 155 milijonov dinarjev rezerve. Hranilne vloge teh zavodov so znašale koncem preteklega leta 315 milijonov dinarjev, a čisti dobiček vseh bank se ceni na 55 in pol milijona dinarjev.

— Zaščita turških podanikov. Po odobrenju naše vlade je prevzelo poljsko poslanstvo v Beogradu zaščito nad turškimi podaniki v naši kraljevini, dokler se ne uredi zveze med našo državo in Turško.

— Beograjska občina je poklonila poljskim dijakom, ki se nahajajo na ekskurziji po naši državi, znesek 6000 Din.

— Velikanski požar v Rodusu. V turškem delu mesta Rodus je izbruhnil velikanski požar, ki je napravil za 3 milijone turških lir škode. Dve osebi sta težko ranjeni.

— Papeževo častitko avstrijskemu zveznemu kanclerju. Ob 25 letnici mašniškega posvečenja je poslal papež avstrijskemu zveznemu kanclerju dr. Seipulu daljšo brzojavko, v kateri mu častita na delu sanacije in izražajo priščno željo za popolno njegovo ozdravljenje.

— Nepristojna kupčija. Te dni je bila od neznanega lopova napadena na cesti blizu Tržišča pri Mokronogu Jožeta Strus iz Hrastovca pri St. Rupertu. Ropar il je preiskal žepa in našel 25 Din gotovine, s katero je hotel pobegniti v gozd. Tedaj pa je začela žena jokati in prositi zlikovca, naj ji da denar nazaj, ker je revna. Ropar se je umislil in ji vrnil 15 Din. Žena je prosila še za ostalih 10 Din, toda ropar se ji je nasmehnil in dejal, da je lačen. Da pa ne bo preveč žalostna za tistim »kovačem«, ji je dal dva po 30 cm in 4 mm dolga gonilna kermena in jo popihal v gozd.

— Oddelek ministristva pravde v Ljubljani, ki je bil v likvidaciji od 3. marca t. l., je prestal dne 15. julija t. l. povsem. Njegov delokrog je prešel po večini na ministristvo pravde samo, deloma tudi na predsedništvo višjega deželnega sodišča in na višje državno pravdnštvo v Ljubljani. Stranke, ki so se doslej obračale do oddelka, naj se poslej s svojimi vlogami obračajo do ministristva pravde samega, vendar je praktično, da v vseh primerih, v katerih je pričakovati, da bo ministristvo pravde v pojasnilo stvari potrebovalo spise ali poročila podrejenih pravosodnih oblastev, vlagajo svoje na ministristvo pravde naslovljene vloge pri onem pravosodnem oblastu, pri katerem teče ali je tekla njihova stvar, ali pa pri predsedništvu višjega deželnega sodišča ali višjemu državnemu pravdnštvu v Ljubljani. Na ta način bi se v veliki večini primerov prihranila čas in delo.

Ljubljana.

Razglas o občinskih volitvah v Ljubljani. Po odreditvi ljubljanskega velikega župana je izdal vladni komisar ljubljanske mestne občine razglas o volitvah v mestni občinski odbor. Izvoliti je treba 49 odbornikov in ravnatelja namestnikov. Dan volitve določil veliki župan naknadno, ko bo volilni imenik pravomočen. V posebnem razglasu bodo določeni volilni okrajši. Določila glede vlaganja kandidiranih list, ki morajo biti predložene v 10 dneh po razglasitvi pravomočnih volilnih imenikov politični oblasti, bodo pravčasno razglašena. Volilni imeniki so vsakemu na vpogled pri mestnem magistratu vsak dan od 8. do 14. ure (v mestnem popisovalnem uradu). Popravki stalnega volilnega imenika se smejo zahtevati le 15 dni po razglasitvi ukaza o volitvi občinskega odbora, torej od 21. julija do vstetega 6. avgusta.

— Potovanje na mednarodnih brzojavkah po lokalnih progah. Železniška direkcija v Ljubljani opozarja vse potnike, ki se poslužujejo mednarodnih brzojavk, da lokalna potovanja v notranjosti države, da se na zahtevo obmejnih policijskih organov izkažejo s kakim dokumentom o identiteti.

— Umrli so v Ljubljani: Neža Goršek, zasebnica, 32 let. — Anton Rozman, posestnik, 52 let. — Ivana Kolar, bolnišnica sestra, 58 let. — Albin Strukelj, sobni slikar, 28 let.

— Policijske prijava ob večerj na danes: Tatvine 3, prestopki cestnopolic, reda 15, prekrščenja polic, ure 1, prest. paslega kontumaca 1, pretep 1, kaljenje nočnega miru 2, nezgode 1. žaljenje straže 1, pobeg od doma 1.

— Aretacije. Ivan Klanšek, radi nedostojnega vedenja; Ivan Oblak in Ivan Kastelic radi postopanja; Anton Mežnar radi prepovedanega povratka in kaljenja nočnega miru.

— Napaden je bil. Pleskarski mojster Peter Z. je ovadil policiji sobnega slikarja Franceta Perkota, češ da ga je dne 21. t. m. ob 24. uri v Kržišniški ulici v družbi dveh drugih brez povoda napadel. ga z nekim trdim predmetom udaril in mu prizadejal krvavečo rano.

— Včeraj popoldne je divjala po ljubljanskem polju močna nevihta, ki je pretela s točo. Vendar te ni bilo. Kljub temu je silen vihar znatno poškodoval poljske nasade in raztrgal strehe po kozočkih. Sreča je, da je glavna žetev večinoma pod streho, kajti v zadnjih soparnih dneh se je nebo že parkrat nenadoma pooblačilo s temnimi oblaki, ki našemu kmetu poleti ne obetajo nič dobrega.

Maribor.

Vlom v jurjevskem dolu. Dne 17. t. m. je bilo vlomileno v zaklenjeno stanovanje posestnika Jurja Čučeka v Jurjevskem dolu. Neznani tatovi so odnesli plen v skupni vrednosti 23.490 Din.

Vlom v Slemenju pri Sv. Križu nad Mariborom. Dne 16. t. m. je bilo vlomileno v hišo posestnika Ivana Krepeka. Bilo je ukradenih več stvari v znesku 4475 Din.

Zopet samomor. Včeraj jutrat so našli v Simončevi gostilni na Teznu obešenega delavca Ivana Pavliča, ki zapušta ženo in štiri male otroke. V smrt ga je gnala bleda radi pijančevanja.

Policijske prijave. Polcija je aretirala včeraj 1 osebo radi goljufije, danes pa je prešla 8 prijav.

K naši včerajšnji vestil o truplu, ki so ga videli v Dravi ob hrvaški meji, se nam poroča, da ni to truplo omenjene samomoričke, marveč truplo pri kopanju ponesrečenega železničarja Puklavca. Truplo so pri Ormožu potegnili na suho.

Primorske vesti.

Torkova »Edinost« posvečuje svoj uvodnik pozivu na delo za Dijaško matico. Stevilni dijaški slovenske narodnosti, ki študirajo v Juljski Kraljini, ne živijo nobenih bolnit od Italijanske vlade in se morajo po šolah sami vzdrževati, kar je zlasti za nepremožne dijaške dostikrat glavni vzrok, da morajo prekiniti svoj študij. Dijaška matica, ki je zato tu, da štiti interese zlasti revnejših dijakov, se sicer dobro zaveda svojega poslanstva, toda kaj pomaga še tako dobra volja, če pa ni sredstev. V preteklem letu je bilo naslovljenih na Dijaško matico nebroj prošelj za podporo, vendar ni bilo mogoče vsem ustreči. Tistim pa, katerim je prisločila Dijaška matica na pomoč, je to storila le v toliko, v kolikor so ji dopuščala skromna sredstva. Vlada takih slovenskih institucij, kakor je Dijaška matica ne podpira, kar je logično. Preostaja tedaj samo eno, da se dijaštvo samo zavzame za svojo matico. Naš primorski živeli ima marsikatero kulturno potrebo, kateri bi s predavanji in prireditvami dijaštvo prav lahko zadostilo. Gmotni uspeh je gotov in Dijaška matica bi na ta način svojim članom nudila veliko izdatnejšo pomoč. — Zato je poziv v »Edinosti« na dijaštvo slovenske narodnosti v Primorju zelo umesten.

Ne razumejo slovensko. V Trstu obstoji tvrdka, ki se imenuje Fratelli Finzi. Na te »Fratelle« je poslal te dni nek slovenski trgovec iz Tolmina slovenski dopis, na katerega je dobil odgovor, da »Fratelli« nimajo slovenskega korespondenta, ki bi preštavil dopis v edinozvečičavno Italijansko. Pač pa je tvrdka radevolje pripravljena ustreči dopisniku, ako blagovoli še enkrat napisati dotično pismo v enem od treh jezikov, ki se rabijo in to so: Italijanski, nemški in francoski.

Sport.

— S. K. Jadran. Odborova seja v petek 25. t. m. ob pol 8. uri, članski sestanek ob pol 9. uri »pri Roži«. Udeležba radi važnosti obvezna za vse sekcije.

Sportni dan priredi v nedeljo dne 27. t. m. »Sportni klub Celje« o priliki otvoritve novega teniš-igrišča v parku s sledečim sporedom: ob 9.30 propagandni statetni tek skozi mesto; ob 10. uri slavnostna otvoritev igrišča; ob 11. uri tenis - turnir med člani »Olepevalnega društva« in S. K. Celje. Pri slavnosti v parku sodeluje iz prijaznosti železničarska godba. Ob 17. uri nogometna tekma na Glaziji med I. moštvom S. K. Ilirija, prvakom Slovenije in I. moštvom S. K. Celje. Zvečer družabni večer s koncertom na vrtu gostilne Natek. Vabljeni so vsi prijatelji športa!

Dopisi.

Slovenska Bistrica. K posestniku Jožetu Korenu v Trnovcah, ki bi imel prihodnji dan obhajati poroko v svoji hiši, so v nedeljo pridrevili štirje fantje iz Sesterč s harmoniko ter na brutalen način zahtevali pijačo in jedil. Ko jim je gospodar njihovo zahtevo odredil in jih povabil, naj pridejo naslednji dan kot »prežarije«, to je nasilneže tako razburilo, da so vdrli v hišo, razbili vso opravo in tudi družino dejansko napadli. — Sedaj prepišujejo vsi štirje v zaporih tukajšnjega sodišča o dobrotah »prežarije«. In morajo biti zadovoljni tudi z ričetom. — Tukajšnji pek I van Ribar, ki je od nekdaj znan kot zagrozen neprijatelj Slovencev, kljub večkratni opominom in prepovedim še vedno neovirano muči svoje nastavitelje s celonočnim izdelovanjem peciva. Posledica tega je, da se morata radi konkurence, četudi nerada, oba ostala peka ravnanj po njem. Opozarjamo oblast, da tega nadzeta na energičen način pouči, da mora ravnatoka spoštovati jugoslovenske zakone, kakor drugi njegovi stanovski tovariši. — Spodnjoškavski dijak prirede v soboto, dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu »Beograda« enodejanko »Kjer ljubezen, tam Bog« in 3 dejanko »Čevlari«. Čisti dobiček prireditve je namenjen dijaški kuhinji v Mariboru. Tatu Steinbergerja, ki je pred kratkim okradel pismonošo Pieterskija, je policija aretirala v Zagrebu in ga izročila tuk. sodišču. Pieterski bo dobil večino obleke in perila nazaj! —

Bled. Cercle des etrangers, lansko leto nepriznani zaključena igralnica na Bledu v prostorih kazine, se je v soboto po dolgih razpravah zopet odprla. Marsikdo bo imel proti takemu podjetju pomisleke, ali ugotoviti se mora, da bo Bledu in s tem tudi celi Sloveniji prinesla ogromni dobiček, ker nobeno sredstvo ni za tuice, in to za njih najboljše sloje, taka priljučna sila, kot je ravno igralnica. Na ta način je n. pr. Gasteln postal v par letih najbogatejša občina v Nem. Avstriji. Da se domačin tej strasti ne bodo mogli udajati, je izdatno poskrbljeno z najstrožjo kontrolo, ki zabranjuje brezizjemno tudi sam obisk igralnice domačinom. Občina kot taka ima od igralnice direktne dohodke. S temi visokimi vsotami se bo lahko marsikaj ukrenilo za vprosah Bleda in če bodo vsi poklicani faktorji napeli svoje moči v pozitivnem delu, bo Bled, ki se, kar se tiče prirodnih lepot, lahko meri z najlepšimi kraji naše obale, v kratkih letih eno izmed poželjnih internacionalnih letovišč. S tem pa bo tok tujecev preplaval tudi ostalo Slovenijo. Upati je, da bodo tudi do sedaj brezuspešni poskusi podaljšati sezono na Bledu, uspešni, in da se bo sčasoma uvedla tudi zimska sezona, kar bi bilo v prid vsem našim podjetnikom, ki morajo sedaj gledati, da zaslužijo v enem in pol mesecu toliko, da zamorejo živeti ostalih 10 in pol mesecev, kar seveda tudi na višino cen najnujeznijeje upliva. Pozdravljamo razvoj našega planinskega bisera, ter smo prepričani, da bo v doglednem času turški promet eden glavnih virov našega blagostanja. Zdraviliška komisija na Bledu.

Pri čaši vinca rujnega.

(Po »Matinu«.)

Preiskovalni sodnik je zaslišaval obdolženca, ki mu je dal mnogo dela. Ničvrednejši ni hotel priznati deliktov, ki so mu jih očitali. Tajni je vse.

— Slednjič je vsikliknil sodnik razdražen, torej Vi nečete priznati resnice?

Oni pa je odgovoril:

— Gospod sodnik, kaj se toliko mučite, da bi izrgali iz mene priznanje? Vaš trud je zaman, kajnikar Vam ne bom priznal. Mesto da mi stavite tisoč nepotrebnih vprašanj, s katerimi izgubljam čas, dajte mi vendar raje buteljko šambertince. Burgundec mi razvozlja jezik, da postanem zgovoren. Njegovemu vplivu se ne morem upirati. Če bi bil zakon praktičen, bi se večkrat na ta način postopalo. Nekdaj so obtožence mučili, da so izsilili iz njih priznanje, tudi voda je bila sredstvo za take namene. Verujte mi, da bi se dala voda jako uspešno nadomestiti z vinom, ki nam tako prija, če je dobro. Vino je pa tudi vir resnice.

Zgodovina ne pove, če se je sodnik udal sprito pravilnih dokaznih razlogov inkulpata, toda zabeležila bo z zadovoljstvom, da so delegati v Londonu, ko so se šli prvič, pili šampanjca. Na dnu vinske čaše je vedno resnica. Upajmo torej, da bodo gospodje prišli na ta način do prepričanja, da je odločno, da so ostali v vprašanju dolgov nampram sovražnikom toliko časa popustljivi, dočim so zahtevali dolgove prijateljev nazaj. Tako bodo, trkajoč s kupicami na medsebojno zdravje, pil istočasno tudi na naše zdravje.

Iz strankarskega življenja.

Mestni pododbor Narodne radikalne stranke za Sv. Jakoba in dolenski okraj, vabi tem potom vse člane in somišljenike na redni sestanek, ki se vrši v petek dne 25. t. m. ob 8. uri zvečer, v posebni sobi gostilne Lozar, Rožna ulica. Na tem sestanku se sprejemajo novi člani, dalje se vrši razgovor o politični situaciji in o volitvah v ljubljanski občinski svet. Ker je sestanek z ozirom na bližajočo se volitve v ljubljanski občinski svet zelo važen, se prosi množevitelne udeležbe. Predsednik.

Iz strankarskega življenja. Danes dne 24. julija t. l. ob 8. uri zvečer se vrši širša zaupna seja odbora, kraljevne pododbora NRS za Dvorski okraj — v pisarni tajništva Mestnega Odbora v Ljubljani (Wolfova ul. 1-1.). — Tajnik.

Gospodarstvo.

Kakšna bo naša letošnja žetev?

To za naše gospodarstvo najvažnejše vprašanje smo že izčrpneje obravnavali ter na podlagi uradnih podatkov prišli do zaključka, da bo letošnja žetev kvalitativno precej slabša od lanske, pa tudi kvantitativno bo zaostajala. V zadnjih 14 dneh se položaj ni bistveno spremenil ter so žetevni izgledi ostali skoro nespremenjeni. Važnejše in značilnejše spremembe zaznamuje le žitno tržišče, ki že občutno reagira na vesti o stanju naše letošnje žetve, tembolj, ker so pričeli kupovati naše žito zlasti inozemci v velikih količinah. To velja pred vsem za našo pšenico, ki doživlja te dni na novosadski produktivni borzi pravcete hausse.

Žetev pšenice v naši žitnici, Vojvodini, je precej razočarala sicer že itak skromna pričakovanja. Deloma poplave, deloma pa neugodne vremenske razmere so vplivale na pridelek tako, da je dosegel pridelek na vsakem katastralnem jutru povprečno komaj 600—700 kilogramov pšenice, ki pa je tudi kvalitativno slabša od lanske. V Vojvodini je bilo obdelanih letos nekako 1 milijon hektarov s pšenico. Če računamo, da bo dal vsak hektar približno 10 meterskih stotov pridekla in če odštejemo škode, ki so jih povzročile na pšenici poplave, potem bo znašala žetev pšenice v celoti okroglo 165 milijonov meterskih stotov. Za domači konzum se porabi 12 milijonov meterskih stotov, 25 milijonov meterskih stotov se mora odložiti za novo posevte, tako da bo ostalo za izvoz približno 2 milijona meterskih stotov pšenice. Stare zaloge pšenice pa znašajo še nekako 1 milijon meterskih stotov, tako da bo mogoče izvoziti še nekaj več.

Prav dohro kaže druga naša najvažnejša žitna vrsta, koruza. Tu bo pridelek najbrž še nekoliko boljši, kakor lani. Če bo imela koruza pričetkom prihodnjega meseca dovolj vlage, potem smemo računati s prav lepim rezultatom. Površina, ki je letos obdelana s koruzo, znaša nekako 2 milijona hektarov. Donos vsakega ha cenijo letos na 15 meterskih stotov, tako da bi dosegla letošnja žetev koruze skupno 30 milijonov meterskih stotov. Za izvoz bo preostalo kakih 10 milijonov meterskih stotov, kar je v primeri z lanskim letom zelo zadovoljivo.

Prav dobro letino obeta letos tudi sladkorna pesa, kar bo za naše gospodarstvo silne važnosti. Ploskev, ki je letos obdelana s sladkorno peso, je mnogo večja, kakor v prejšnjih letih; skupno znaša 54.000 hektarov. Letina bo dala nekako 100.000 vagonov pese, iz katere se bo dalo izdelati 10.000 vagonov sladkorja. Na ta način bodo mogle naše sladkorne tovarne letos skoro popolnoma izrabiti svojo kapaciteto, česar do sedaj še ni bilo. Važnejše pa je dejstvo, da bomo mogli letos pokriti ves domači konzum z domačim sladkorjem, da bo torej odpadla potreba uvoza sladkorja in izvoza prav znatnih vsot naše valute — do 500 milijonov dinarjev —, ki bi potem v inozemstvu pritiskala tečaj našega denarja navzdol. Nasprotno bo preostalo od letošnje domače sladkorne produkcije še 3—4000 vagonov sladkorja za izvoz.

Slabo pa kaže ječmen. Obdelanih je z njim približno 370.000 hektarov ter je računati s poltretjim milijonom meterskih stotov pridekla, ki pa tudi kvalitativno zaostaja in to ne samo v Vojvodini, temveč tudi v Srbiji. Naše pivovarne bodo morale torej že radi slabe kvalitete, še bolj pa radi pičlega pridekla, velik del svoje potrebe uvoziti iz Češkoslovaške, kjer je izpadla žetev ječmena zelo dobro.

Podobno je tudi z ržjo, s katero je bilo obdelanih 190.000 hektarov. Žetev bo dala poldrug milijon meterskih stotov rži, ki bo bomo pa povečini porabili doma. Za izvoz pridejo v poštev le neznatne količine.

Ovsa je bilo posejanega 360.000 hektarov ter bo dala žetev nekaj nad tri in pol milijona meterskih stotov. Tu di oves za izvoz ne pride v poštev.

Glede fižola obstajajo sedaj še precej dobri izgledi. Če ne bodo kake vremenske nezgode uničile sedanjih pričakovanj, smemo računati, da bo ostalo preko pokritja domače potrebe še 2000 vagonov fižola za izvoz.

Zelo slabo pa kažejo slive, ki so bile letos tako važen izvozni produkt. Dočim je dosegel lanski izvoz 4000 vagonov, bo dala letošnja letina za izvoz samo polovico te množine. Vse to, zlasti pa nepovoljni izgledi za pšenično žetev, je vplivalo, da so pričeli kupci nakupovati pšenico že sedaj. Zelo živahno kupujejo našo pšenico Avstriji, Češkoslovaški, Grki in celo Madžari. Kupljeno blago povečini tudi takoj izvozijo. Znatnejše nakupe so sklenili tudi kupci iz Egipta. Radi tako živahnega povpraševanja je umevno, da je cena nove pšenice poskočila na 330 in v nekaj dneh celo že na 350—365 Din.

Tržna poročila.

Novi Sad, 23. julija. Pšenica, stara 360—370, nova 350—360, za avgust-september 365, oves 300, koruza 255—260, moka »00« 540—560, »0« 530—550, »2« 480—490, »5« 430—440, »6« 380—390, »7« 323—335, otrobi 200—210. Tendenca čvrsta. Prodanih je bilo v celoti 130 vagonov blaga.

Budimpešta, 22. julija. (V tisočih madžar. kron.) Pšenica (Tisa) stara 397,5—405, nova 395—400, (Pešta) stara 392,5—400, nova 385—395, rž, stara 325—330, nova 320—327, ječmen za krmo 310—330, oves 360—380, koruza 330—340, otrobi 240—245.

ZIVINA.

Zagreb, 23. julija. (Tedenski sejem.) Povpraševanje kakor ponudba nista bila ravno živahni, vendar so cene deloma napredovale, zlasti za govedo in svinje. Notrali so: Voli I. 15—16, II. 11—14, III. 9—10, bosanski voli I. 11,50—13,50, II. 10—11, III. 8—9, krave I. 13—15, II. 10—12, III. 8—9, telce I. 14,50—16,50, II. 13,50—14,50, teleta I. 17—18, II. 16,50—17, svinje, debele 16,50—18, mršave 15—16,50, sremse 21,50—22,50, prasci do 1 leta 20—21,50, nad 1 leto 21—22, konji, tovarni 9000—14.000, lahki 10—15.000, srednji 6500—7500 Din za glavo; konji za klanje 3,50—4,50, kobile do 2 let 5000—6000 Din. Detelja 75—110, lucerna 80—112, seno I. 65—80, II. 65, slama 60—75.

DOBAVE.

× Dobava košar. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 12. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave 2.000 košar za premog itd. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× Dobava mesa. Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo sklenila dne 23. julija t. l. direktna pogodba za dobavo mesa za ljubljanske garnizije. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× Prodaja odpadkov od stekla. Ravateljstvo državnih železnic v Zagrebu bo prodalo dne 12. avgusta t. l. 8.000 kg odpadkov od stekla. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× Dobava sena. Pri komandi Savske divizijske oblasti v Zagrebu se bo vršila dne 12. avgusta t. l. ofertalna licitacija glede dobave 2.250.000 kg prešanega sena. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

To in ono.

: Lepa gospa turškega oficirja. V Carigradu je zbudila te dni veliko zanimanje krvava rodbinska drama turškega oficirja Nehed Efendija. Ta je bil navdušen pristaš ženske emancipacije. Za to idejo ga je pridobila njegova žena, ki je bila znana po svoji krasoti. Njej na ljubo je odsvolil Nehed Efendi ob svoj drugi ženi in postal odločen pristaš enozenstva. Njegova žena pa se s tem uspehom ni zadovoljila, temveč je prišla možu praviti, da ima čisto iste pravice ko mož in da si sme pristo izbrati ljubimca. Nehed se smatral, da je to samo trenutna kaprica in se ni zato dosti zmenil. V tem pa je bil od turške vlade pozvan v Angoro. Ker je imelo njegovo bivanje v Angori trajati le malo časa, je odpoval v Angoro sam. — Njegovo bivanje pa se je raztegnilo in Nehed je moral hočeš nočeš ostati v turški prestolici. V tem je dobil pismo, da se je njegova žena spozbala z drugim Nehed in tedaj prošil za dopust. Ker tega ni dobil, je pobeignil. Na begu pa je bil prijet in odveden v zapor. Kmalu nato ga je obiskala njegova žena in prihitela skesana v zapor. Vrgla se mu je okoli vratu in ga pričela prositi oduščenja. Nehed jo je potegnil k sebi in jo potem zabodel z bodalom, ki ga je imel pod suknjo. Ko je bila žena mrtva, je javil umor oblastu. — Nehedova rodbinska drama pa ima za Turčijo danes še poseben pomen. Turški emancipirankam se je namreč ravno posrečilo, da so spravile v turški parlament zakonski načrt za odpravo mnogozenstva. Vsi ed nezvestobe Nehedove žene pa so zadobili nasprotiki emancipacije žene mnogo na moč in je zato verjetno, da bodo vsled nezvestobe Nehedove žene treple vse turške žene in da bo zakon o enozenstvu odklonjen.

: Francoski Haarmann. V francoskem mestu Polssy je v zadnjem času zgnilo več deklic. Po večini so to bile šolarke. Kljub najvestnejšim polizvedovanjem ni bilo mogoče odkriti nobenega sledu. Pred kakimi štirinajst

nico. Tam so hoteli napraviti kar po domače. Začeli so trkati na okno objekta, iz katerega so bili dopoldne odpuščeni ter zahtevali prenočišča. Sestra pa jim ni hotela odpri, oziroma, natančneje rečeno, ni smela, tudi ako bi bila hotela. To je pijanec hudo razjezilo. »Zažvenketalo je«, in par šip je bilo ubitih, nakar so jo pijanci pogumno popihali. Kljub temu je policija njihova ime na kmalu eruirala. Eruirala je tudi bivališče enega izmed njih, ostala dva sta med tem neznanom izgubila. Eruirani Ignacij Zorc je zvalil krivdo na svoja odsotna tovariša, o katerih pa sicer trdi, da sta bila do popolne nezavednosti pijana. Policija je kljub temu ovadila vse tri tiče sodišču.

Ker pa Zorc vstaja pri tem, da sta šipe pobila njegova dva do nezavednosti pijana tovariša, sodnik obravnava v svrhu konfrontiranja vseh treh obdolžencev preloži in razglasi, da »postopanje do nadaljnjega počiva«.

§ 335 K. Z.

ali

ODMEV IZ DIRKE »KLUBA MOTOCIKLISTOV SLOVENIJE«.

Janko Žirovnik, uradnik zavarovalne družbe »Croatia«, je znan pastjonomir dirkač, pozna ga pa tudi že sodišče, kakor predsednik ga pozdravi z besedami: »Ali ste že zopet tu. Nedavno ste bili obsojeni na vsiljen obravnavi po § 431 k. z. na 100 Din, ker ste z avtomobilom zadeli v voz in danes ste zopet tu. Toliko časa boste neprevidno vozili, da se boste ubili.«

Danes je Janko Žirovnik obdolžen, da je ob priliki dirke kluba motociklistov tako neprevidno in s tako divjo brzino vozil, da je zadrl pri Medvodah s svojim motornim kolesom v voz posestnika Kračmana in sicer s tako silo, da se je voz prevrnil ter si je pri tem ena izmed žensk, ki sta sedeli s Kračmanom na vozu, desno roko zlomila, druga pa se lahko poškodovala. Prvo omenjena poškodba je bila precej težka, ženska

si je zlomila roko v zapestju, in sicer kar dvakrat!

Iz obtožbe posnamemo, da so motociklisti, ki, kakor je predsednik omenil, še danes ogrožajo ceste po deželi, s tako hitrostjo vozili, da ni odletel pri karambolu samo prvi s ceste daleč na travnik, temveč je padel tudi drugi in šele tretji je zmogetel zavoziti v jarek. Pri tem se je eden izmed njih zaletel s tako silo eni izmed žensk z glavo v hrbet, da 14 dni ni mogla delati vsled bolečin.

Obdolženec se zagovarja, da je dajal pravočasno s hupo znamenja in da je vozil popolnoma pravilno, da se mu pa voznik ni hotel umakniti.

Ker vabljenice priče niso prišle, se obravnava preloži.

§ 104 s. k. z.

Katarina Barac iz Kota je huda ženska. Najmanj desetkrat je že predkaznovana in sicer figurirajo v registru njenih grehov večinoma paragrafi, ki štijo »državljansko čast« in podobne stvari. Stara je že nad 50 let, a kljub temu se ji kri še ni ohladila. Ne boji se nikogar. Vsakogar hoče ugnati, bodisi tako ali tako. In tako se je zgodilo, da je hotela svojega župana in še nekega drugega posestnika ugnati s tožbo radi »žaljenja časti«. Če se ji je to posrečilo ali ne, danes tu ne prihaja v poštev. Danes gre zato, da se je pri glavni obravnavi o dotični tožbi obregnila ob okrajno glavarstvo in orožništvo. Očita se ji, da je izustila besede: »Okrajno glavarstvo je bilo nahujskano, okrajno glavarstvo je hujskalo«, ter da je iste besede rabila glede orožništva.

Povod za inkriminirane besede je dalo obdolženki delstvo, da se ji je od strani okrajnega glavarstva zgodila fiktivna krivica, ki bi vsakega še tako mirnega in poštenega državljanja razljutila. Stvar je bila namreč sledeča: Okrajno glavarstvo je Katarino Barac, ki je imela takrat neko gostilno v najemu, obsodilo radi nekega prestopa obnove reda na denarno globo 210 dinarjev. Katarina Barac se je zopet to obsodbo

pritožila na drugo instanco, okrajno glavarstvo je pa žensko, ne da bi preje ugotovilo ali more plačati ali ne — enostavno zaprlo. To postopanje je bilo protizakonito in je deželna vlada to odredbo tudi fiktivno razveljavila.

Zagovor: »Ni res, da bi bila rabila inkriminirane besede. — Stvar je bila drugačna: Župan je silil v mene, češ ali sem mogoče jaz nahujskal okrajno glavarstvo?, nakar sem odgovorila: Če bi mogoče glavarstvo ne bilo nahujskano — zakaj je pa potem tako postopalo proti meni?«

Dokazovanje. Predsednik da poklicati prič, bivša pravdna nasprotnika današnje obtoženke, ki sta jo ovadila.

Obdolženkin zagovornik predlaga, da se prič ne zaprežeta, ker vlada med njima in obdolženko staro in hudo sovraštvo. Drž. pravdnik se predlogu protivi. Sodni dvor zavrne po kratkem posvetovanju zagovornikov predlog.

Priči potrdita inkriminirane besede. Zagovornik povdarja, da je dognano, da se je obdolženki zgodila od strani okr. glavarstva krivica — namenoma ali nenamena, to se oteguje naši vednosti —, ter, da je hotela obdolženka, — če je že rabila besede: »nahujskano« — izraziti samo svoje subjektivno mnenje, ne da bi bila imela pri tem namen žaliti okrajno glavarstvo ali orožništvo, — konstatira dalje, da bi bil izraz »hujskalo« sploh brez pomena, v zvezi z »nahujskano« pa bi tvoril ta izraz »contradictionem in adiecto« — ter predlaga popolno oprostitev.

Po kratkem posvetovanju razglasi predsednik sodbo, ki pravi, da je obdolženka kriva, da je rabila besede »okr. glavarstvo in orožništvo je bilo nahujskano«, s čemur se je pregrešila zoper § 104 s. k. z. ter se obsodi na 3 dni zapor.

Obdolženka, oziroma njen ex ofio-zagovornik dr. Pegan, prijavljajo ničnostno pritožbo na stol sedmorice v Zagrebu.

Neki poslušalec je, ko je to sodbo čul, zapustil dvorano in zagodrnjal: »To t' je pa že en prekleť paragraf, ta srbski paragrafi!«

Odprto pismo

stanovanjskemu oblastvu srezkega poglavarstva v Prevaljah!

14 mesecev že službujem tukaj in še nimam družinskega stanovanja, čeravno so ga drugi, ki so pozneje prišli, že dobili, tako da mora živeti moja družina ločena od mene. Dokler ni bilo primerne stanovanja na razpolago, sem trpel in molčal, ali sedaj, ko je tako stanovanje že od 8. februarja na razpolago, katero pa se mi noče dodeliti, je tudi mojega potrpljenja konec. Ker na vse moje tozadevne pismene vloge in ustne intervencije ne dobim nikakega odgovora, se obračam javno na naslov.

Ugotavljam, da se je od tukaj premeščen poštar g. L., za čigar stanovanje sem zaprosil, preselil že 8. februarja z vso svojo družino v Maribor.

Ugotavljam dalje, da je stanovanjsko sodišče pri pokrajinski upravi v Ljubljani na mojo pritožbo izreklo z razsodbo z dne 30. maja št. I 13.095-24, da je to od mene zahtevano stanovanje prazno in dodeljivo, ter dalo nalog, da se nemudoma sklepa o moji prošnji in se mi stanovanje dodeli.

Kljub temu, da je od takrat preteklo že skoro 2 meseca, nimam do danes nobene tozadevne rešitve.

Člen 14 pravilnika k stanovanjskemu zakonu odreja, da se mora vsako prazno stanovanje dodeliti v najkrajšem roku 8 dni po izpraznitvi ali odvzemu stanovanja.

Vprašam naslov, zakaj se to stanovanje ne dodeli, akoravno je že preteklo ne 8, temveč 50 dni?

Nadalje je v istem členu odrejeno, da se tistega, ki stanovanja v 24 urah po izpraznitvi ne prijavlj, ali če ga odda sam komu drugemu, ali če se kdo brez dovoljenja vseli, kaznuje, vselivša stranka izseli, a stanovanje dodeli drugemu.

Vprašam, zakaj se ta določba ne upošteva, kajti omenjeno stanovanje se po izpraznitvi sploh ni prijavilo, akoravno se je

v isto vselij brez vsakega dovoljenja lekar nar g. Tomič. Zakaj se ni podvzelo predpisanih postavnih korakov, da se uveljavlja avtoriteta oblastva, čeravno je bilo naslovu vse to dobro znano? Ali imajo morda bogatejši sloji in višji gospodje pred zakonom posebne predprave?

V istem členu je tudi določeno, da imajo vohbe prvenstveno pravico do stanovanja aktivni državni uradniki.

Vprašam, zakaj se tudi ta določba ne upošteva? Ali je to v smislu zakona, če se pusti v stanovanju stranko, ki se je prostovoljno brez dovoljenja vselila, a državni uradnik, ki postavnim potom prosi, ga ne dobi?

Končno vprašam naslov, ali zadostuje, če zainteresirana stranka, ki bi morala biti pravzaprav kaznovana, ker ni stanovanja prijavila in ker ga je oddala kratkoma pod roko drugemu, izjavi, da stanovanje ni prazno? Ali se je stanovanjsko oblastvo prepričalo o resničnosti izjave g. K.? Kaj ne velja za tega, ki si lasti pravico, da sme kot najemnik cele hiše poljubno oddajati stanovanje člen 13, 14 ter zadnji odstavek člena 20 pravilnika?

Opozarjam naslov zaenkrat samo na ta dejstva in pričakujem takojšnje dodelitve stanovanja.

Marenberg, dne 25. julia 1924.

Bernard Mikuletič, sodni uradnik, s. r.

„Stenicol“

najboljše sredstvo proti steniciam, Glavna zaloga Drogerija A. KANC, Ljubljana, Židovska ulica 1.

Lastnik:

Konzorcij »Narodnega Dnevnika«

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

61

Razočaran ni bil, ker je ona dvignila roko v bogastvo črnih las — posebna kretnja, lastna vsem ženam, kadar se čutiljo opazovane od zadaj — in tedaj je spoznal Tarzan na prstu njene roke dragoceni prstan, ki ga je malo prej opazil na prstu zastrte dame.

Torej je to lepo, mlado ženo zasledoval Rokof. Tarzan bi rad vedel, kdo je in v kakšnem razmerju je tako ljubko bitje s surovim bradatim Rusom.

Zvečer je zašel po večerji na sprednji del ladje in se razgovarjal z dvema častnikoma do trde teme. Ko je ta dva pozvala dolžnost drugam, se je Tarzan leno naslonil na ograjo in gledal igranje meseca na valovih. Velik maček ga je do polovice zakrival, da ga dva moža, ki sta se približala, nista opazila. Spoznal je Rokofov glas in videl, da ga spremlja Pavlovič.

Tarzan je ujel le par besede: — In če bo kričala, jo primi za vrat, dokler — več ni razumel, toda kar je slišal, je zadoščalo, da je znova oživilo v njem dogodkov žejnega duha, zaradi tega ni spustil obeh mož z oči. Sledil jima je do sobe za kadič, kjer sta obstala na pragu, dovolj dolgo, da sta se lahko prepričala, če je nekdo notri ali ne.

Potem sta takoj odšla na krov, kjer so se vršile promenade, kajutam prvega razreda. Tu je moral Tarzan boljše paziti, da ga nista odkrila, kar se mu je tudi posrečilo. Ko sta oba obstala pred nekimi vrati, se je eden od njih splazil v temni hodnik, komaj dvanaest korakov daleč.

Na trkanje je vprašal ženski glas francosko: Kdo je?

»Jaz sem Olga — Nikolaj!« se je glasil Rokofov odgovor z znanim hrkajočim glasom. »Smem vstopiti?«

»Zakaj ne nehaš s svojim zasledovanjem, Nikolaj?« se je čulo skozi tenka vrata. »Nikdar ti nisem storila nič zalega.«

»Daj, Olga, odprj,« je silil mož v spravljenem tonu. »Le par besed bi rad govoril s teboj. Ničesar ti ne bom storil in niti v kabino ne bom stopil; vse ti povem kar pri vratih.«

Tarzan je čul, kako je znotraj jeknil zapah. Stopil je iz svojega skrivališča, da bi videl, kaj se bo zgodilo, ko se vrata odpro, ker je moral ne-

hote misliti na nič dobrega obetajoče besede, ki jih je pred par minutami čul na krovu: — In če bo kričala, jo primi za vrat.

Rokof je stal baš nasproti vrat. Pavlovič se je stisnil tesno k steni na koncu hodnika. Tedaj so se vrata odprla. Rokof je stopil naprej in stal s hrbtom proti vratom, ko je šepetaje govoril z ženo, ki je Tarzan ni mogel videti. Potem je čul glas dame, ki je bil pridružen, vendar dovolj glasen, da je lahko razločil besede. »Ne, Nikolaj,« je dejala, »vse zaman. Preči, kolikor hočeš, nikdar ne bom privolila v to, kar zahtevaš. Prosim, pojdi iz sobe; nobene pravice nimaš tu. Obljubil si mi, da ne vstopiš.«

»Dobro, Olga, ne bom vstopil, toda predno končava, ti moram reči, da si bodeš še tisočkrat želela, da bi mi bila takoj izkazala uslugo, za katero te prosim. Končno bom vendarle zmagal in tako bi mi lahko prihranila le čas in trud in sramoto sebi in svojemu...«

»Nikdar, Nikolaj!« ga je prekinil ženski glas in potem je Tarzan videl, kako se je Rokof obrnil in dal Pavloviču znamenje. Ta je naglo skočil k vhodu kajute, mimo Rokofa, ki je držal vrata odprta. Potem je zadnji stopil na hodnik. Vrata so se zaprla. Tarzan je čul hreščanje ključavnice, ko je Pavlovič od znotraj zaklepal vrata. Rokof je ostal pred vrati; sklonil je glavo, kakor bi hotel prisluškovati znotraj govorjenim besedam. Ostuden smehljal je igral krog njegovih bradatih ustnic.

Tarzan je lahko čul, kako je žena vsiljencu ukazala, naj zapusti njeno kajuto. »Svojega moža pokličem,« je kričala. »Nobenega usmiljenja ne bo imel z vami.« Porogljiv Pavlovičev smeh je zvenel skozi vrata.

»Provijantni častnik pojde po vašega moža, madame,« je dejal. »Ta je zares že obveščen, da sprejemate poleg svojega soproga še drugega moža za zaklenjenimi vrati svoje kajute.«

»O,« je kliknila žena. »Moj mož bo že vedel, kaj to pomeni.«

»Seveda ve, ne pa častnik in tudi žurnalisti ne, ko bodo na kakšen skrivnostni način čuli o tem dogodku, ko se izkrcate. Uvideli bodo, da je zadeva prav hvalažna stvar za časopisje, in isto bodo mislili tudi vsi vaši prijatelji, če jo bodo — danes je torej, torej prihodnji petek — brali pri začetku v listih. Čeli povesti tudi ne bo škodovalo, če bralci izvedo, da je mož, s katerim ima madame razmerje, ruski uslužbenec, komorni sluga njene- ga brata, da govorimo točno.«

»Aleksij Pavlovič,« je odvrnil ženski glas mrzlo in brez strahu. »Vi ste strahopetec in če vam zašepetam neko gotovo ime v uho, bode te vaše zahteve

in grožnje napravim meni boljše premislili. Potem bode te takoj zapustili mojo kajuto in nadam se, da me ne bode te nikdar več nadlegovali.«

Sledil je kratek molk in Tarzan je sklepal, da je gospa pošepetala podležu omenjeno besedo v uho.

Molk je trajal le trenutek, potem je mož zaklel — čulo se je drsanje korakov — krik žene in potem zopet tišina.

Toda krik še ni izzvenel, ko je že skočil opičji človek iz svojega skrivališča. Rokof je hotel zbežati, toda Tarzan ga je zgrabil za ovratnik in vlekel nazaj. Nihče ni izpregovoril besede, toda oba sta instinktivno čutila nevarnost, da se zgodi v kajuti umor in Tarzan je bil prepričan, da Rokof ni nameraval, pustiti svojega zaveznika, da bi se tako daleč spozabil; čutil je, da so bili cilji tega moža globlji in da so bili bolj nevarni, kakor pa surovi.

Brez dolgega oklevanja je treščil opičji človek z orjaškimi pleči proti slabotnim vratom, da so se razletela v nešteto tresk; skozi odprtino je zlezel v kajuto in vlekel Rokofa za seboj.

Pred njim na divanu je ležala mlada žena in na njej Pavlovič, čigar prsti so stiskali lepi vrat, do čim so ga roke njegove žrtve brez učinka bile po obrazu in obupno greble v krute prste, ki so jo hoteli zadaviti.

Trušči, ki ga je povzročil Tarzanov vlom, je Pavlovič opozoril, da je skočil pokonci in preteče buljil v Tarzana. Gospa se je vsa trepetajoča vzpela pokonci. Eno roko je držala na vratu in dihala sunkoma. Kljub bledici in spuščeni lasem je Tarzan spoznal mlado damo, ki jo je zjutraj presenetil, ko ga je motrila.

»Kaj pomeni to?« je vprašal Tarzan in se obrnil k Rokofu, ki ga je takoj smatral za povzročitelja celega tega nasilstva.

Možakar je srdito molčal.

»Pozovnite,« je nadaljeval opičji človek. »Potrebno je, da pokličemo kakšnega častnika, ker zadeva je dosegla svoje meje.«

Dr. Matija Ambrožič

ne ordinira do 4. avgusta.

Za čas velesajma išče angleška manufakturna tovarna agilnega in strokovno izobraženega

zastopnika.

Pojasnila v tajništvu urada Ljubljanskega velesajma.

Tekača

v starosti 14 — 17 let, pridnega in poštenega sprejme Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marijin trg 8.

Halo! Tarzan prihaja! Halo!

Začetkom avgusta izide napeto zanimiv roman „Tarzan“ v knjigi kot 29. zvezek „Splošne knjižnice“.

Naročite si pravočasno to posebnost po kateri se dan na dan veliko povprašuje. Kdor jo naroči do 5. avgusta v

„ZVEZNI KNJIGARNI“, LJUBLJANA, Marijin trg 8 — dobi 10% popusta.

Ne zamudite prilike!

Ne zamudite prilike!

Zahvala.

Vsem, ki ste nam ob smrti našega ljubljence

PAVLA

izrazili svoje sožalje in počastili njegov spomin, se srčno zahvaljujemo in globoko ganjeni v duhu še enkrat segamo v roke gg. univ. prof. Dr. S. Budisavljeviču, Dr. F. Smetanki in Dr. B. Zarniku ter cand. med. St. Kašnerju, M. Prelogu in D. Šofnerju, ki jim pot iz Zabreba ni bila predolga, da so se ob grobu poslovili oni od svojega tovariša, ti od svojega učitelja, posebno iskreno pa tudi g. Dr. Iv. Tavčarju, odvetniku v Ljubljani, ki mu Bog plačaj njegovo prijateljstvo, enako zvesto do zadnjega diha pokojnika kakor brezprimerno požrtvovalno v naših najtežjih urah.

Šavnikovi v svojem in vsega sorodstva imenu. V Kranju, dne 23. julia 1924.

posojila se išče, event. se odstoji tudi stavbena parcela. Naslov v upravi lista.

Motorno kolo

„Puch“ 5 ks. v dobrem stanju se vsled odpotovanja proda za 5200 Din. Jamski trg 198, Zelenka Jama, Ljubljana.

200 do 300.000 Din

posojila sprejme podjetje, ki nudi popolno varnost in dobro obrestovanje. Pismene ponudbe na upravo lista pod „Garancija“.

Prvovrstne premoge

na drobno in debelo za industrijo in domačo kurjavo dobavljajo po najugodnejših cenah in plačilnih pogojih

Dom. Čebin

trgovina s premogom Ljubljana, Wolfova ul. 1/1.

V električno brušenje

se sprejemajo rabljene britvice (Gilette, Mem itd.) v drogeriji ADRIJA, Selenburgova ulica 5.

Gospodinjca

išče mesta kontoristinja ali strojepisice, Ponudbe na upravo lista pod „Začetnica“.

JUHAN

Krepčajte otroke in bolnike z „Juhanom“!

Velik godbeni avtomat

trdke „Kmetec“ dobro ohranjen, primeren za večjo gostilno ali restavracijo se ugodno proda. Naslov pove uprava lista.

Prodasta se

vsled preureditve mlina 2 mlinška stroja in sicer 1 drobilni, valjni stob (Schrottvalzenstuhl), sistem J. Oser, Krems, 1 „Eureka“ čistilni stroj za pšenico (J. Metzl, Wien). Oba stroja sta že rabljena, toda še dobro ohranjena ter pripravna osobito za manjše mline. Ogledata se lahko vsak čas pri Iv. Orožen, valjni mlin, Kaplavyas 11, p. Sv. Pavla pri Preboldu.

Beli damski filc-klobuki

došli. Cena od 180 Din višje. Minka Horvat modistka, Ljubljana.

Harmoniko

boljšo, petvrstno, trdke Lubas prodam. Stefan, Pot v Rožno dolino 34, Ljubljana.

Casopisni papir

večjo množino, se odda v pisarni tajništva Narodno Radikalne stranke v Ljubljani, Wolfova ul. 1/1.

Enonadstropna hiša

z gostilno in trgovino ter lepim vrtom ob cesti v prometnem kraju se ugodno proda, Franc Skubic, gost. Zavretski 14, Ljtuja.